

**Protokół Nr XXXVII/2017**  
**z obrad trzydziestej siódmej sesji Rady Powiatu Tucholskiego**  
**odbytej w dniu 22 września 2017 r.**  
**(sala 312 Starostwa Powiatowego w Tucholi, ul. Poczтова 7)**

Czas trwania obrad: od godziny 9<sup>00</sup> do godziny 12<sup>30</sup>.

Protokolant: Elżbieta Damasiewicz.

Radni obecni według załączonej listy obecności. W sesji udział wzięli również:

- |                       |                                                                                         |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| p. Zenon Poturalski   | - Wicestarosta Tucholski                                                                |
| p. Zofia Łacka        | - Skarbnik Powiatu                                                                      |
| p. Maciej Korda       | - Sekretarz Powiatu                                                                     |
| p. Tomasz Sobiecki    | - Radca prawny                                                                          |
| p. Justyna Szulc      | - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny                                               |
| p. Michał Mikołajczak | - Powiatowy Lekarz Weterynarii                                                          |
| p. Krzysztof Babiński | - Kierownik Oddziału Terenowego Wojewódzkiej<br>Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa |
| p. Jacek Lorczał      | - Zastępca Naczelnika Wydziału Organizacyjnego                                          |

Przedstawiciele mediów: Tygodnik Tucholski, Radio Weekend

**Ad. 1.**

Przewodnicząca otworzyła obrady XXXVII sesji Rady Powiatu Tucholskiego.

**Ad. 2.**

Przewodnicząca stwierdziła, na podstawie listy obecności, że na 17 radnych ustawowego składu Rady, w sesji uczestniczy 15 radnych i sesja jest prawomocna.

*Lista obecności w załączeniu do oryginału protokołu.*

*Przewodnicząca poprosiła panią Wiceprzewodniczącą o powitanie zaproszonych i przybyłych gości.*

p. Halina Janowska-Gilka – Wiceprzewodnicząca Rady

Witam panią Justynę Szulc – Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, pana Michała Mikołajczaka – Powiatowego Lekarza Weterynarii, pana Krzysztofa Babińskiego – kierownika Oddziału Terenowego Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, panią Zofię Łacką – Skarbnika Powiatu, pana Macieja Kordę – Sekretarza Powiatu, pana Tomasza Sobieckiego – radcę prawnego i pana Jacka Lorczała – Zastępcę Naczelnika Wydziału Organizacyjnego. Serdecznie witam media: panią Elżbietę Doniecką z Tygodnika Tucholskiego.

*Przewodnicząca ogłosiła 5 minut przerwę. Po przerwie*

**Ad. 3.**

Do porządku obrad zgłoszono następującą zmianę:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Proponuję zdjęcie z porządku obrad punktu 22, a mianowicie jest to zdjęcie projektu uchwały w sprawie udzielenia Gminie Cekcyn pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy. Na dzień przygotowywania materiałów mieliśmy pulę pieniędzy zgromadzonych na koncie, na którym były zbierane pieniądze od darczyńców z akcji charytatywnej, celem przekazania na konta gmin poszkodowanych, a znajdujących się w wykazie gmin poszkodowanych pani Premier. Z terenu Powiatu Tucholskiego jest to 5 gmin. Jest w tym też Gmina Cekcyn. Jednak z tego algorytmu wielkości szkód, jaka była w poszczególnych gminach w Gminie Cekcyn te szkody w stosunku do innych są niewielkie. Okazało się po przyjęciu materiałów sesyjnych, że Gmina Cekcyn sama przekazała na to konto, z którego chcemy przekazać pomoc dla gmin, wpłatę. Rozmawiałem z panem Wójtem. Pan Wójt powiedział, że dobrowolnie Gmina Cekcyn rezygnuje z tej pomocy, bo po pierwsze sama udzieliła wsparcia finansowego na to konto powiatowe i nie byłoby zasadne, aby pieniądze które wpłacili wróciły na konto gminy. Po za tym w związku z tym, że nie ma tam poważnych uszkodzeń, Gmina Cekcyn zaoferowała, iż ten udział, który byłby do otrzymania dla Gminy Cekcyn chce przekazać na pozostałe gminy, deklarując, że Gmina Cekcyn sama o swoich mieszkańców zadba i niczego im nie będzie brakować.

*Przewodnicząca poinformowała, że należy wykreślić punkt 22, a kolejne punkty odpowiednio otrzymają kolejną numerację. Poprosiła o wprowadzenie również poprawki w punktach 7, 8 i 9, tam gdzie jest rok 2016, należy poprawić na rok 2017.*

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie porządek obrad po zmianach, których został przyjęty 15 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

Przyjęty porządek obrad:

1. Otwarcie sesji.
2. Stwierdzenie prawomocności obrad – quorum.
3. Zgłaszanie propozycji zmian do porządku obrad.
4. Przyjęcie protokołów z XXXIV, XXXV i XXXVI sesji Rady Powiatu Tucholskiego.
5. Sprawozdanie z pracy Zarządu w okresie między sesjami.
6. Składanie zapytań i interpelacji.
7. Przyjęcie sprawozdania z realizacji budżetu powiatu za I półrocze 2017 r. (dostarczone w osobnym dokumencie).
8. Sprawozdanie z realizacji uchwał Rady Powiatu przyjętych w I półroczu 2017 r.
9. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonych kontroli za I półrocze 2017 r.
10. Sprawozdanie z działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.
11. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Lekarza Weterynarii.
12. Informacja Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy, Oddział w Tucholi z realizacji zadań w zakresie ochrony roślin

i nasiennictwa na terenie Powiatu Tucholskiego.

13. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej przystąpienia przez Powiat Tucholski do realizacji zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C na odcinku od km 12+555 do km 13+400 Etap II”.
14. Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia przez Powiat Tucholski do realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1033C relacji Wielki Mędromierz – Gostycyn Etap I”.
15. Podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Domowi Dziecka w Tucholi.
16. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań i wysokości środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych na rok 2017.
17. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2017.
18. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Gminie Tuchola pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy.
19. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Gminie Lubiewo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy.
20. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Gminie Kęsowo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy.
21. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Gminie Gostycyn pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy.
22. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Gminie Czersk pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy.
23. Odpowiedzi na zapytania i interpelacje.
24. Wnioski i oświadczenia radnych.
25. Zamknięcie sesji.

#### **Ad. 4.**

Do protokołów z XXXIV, XXXV i XXXVI sesji Rady Powiatu Tucholskiego nie wniesiono uwag. Przewodnicząca poinformowała, że protokoły zostały udostępnione w Biurze Rady Powiatu oraz przekazane na skrzynki elektroniczne.

Radni nie mieli uwag do protokołów.

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie protokół z XXXIV sesji Rady Powiatu Tucholskiego, który został przyjęty 15 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących.**

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie protokół z XXXV sesji Rady Powiatu Tucholskiego, który został przyjęty 15 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących.**

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie protokół z XXXVI sesji Rady Powiatu Tucholskiego, który został przyjęty 15 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących.**

**Ad. 5.**

Do sprawozdania z pracy Zarządu w okresie między sesjami głos zabrali:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Na posiedzeniu Zarządu w dniu 13 września Zarząd odniósł się do projektów uchwał Rady Powiatu Tucholskiego dotyczących udzielenia gminom pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy. Dla pięciu gmin z terenu Powiatu Tucholskiego, które zostały ujęte w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów jako gminy poszkodowane Zarząd zaproponował przekazanie dotacji celowej z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków celowych dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona klęski żywiołowej, które miały miejsce w nocy z dnia 11 sierpnia na 12 sierpnia 2017 r. Zarząd nie zgłosił uwag do przygotowanych materiałów. Pragnę poinformować Państwa, że odnieśliśmy się również do interpelacji dotyczących obniżenia stawek za prace związane z budową sieci internetowej, złożone na XXXV sesji Rady Powiatu przez panią radną Dorotę Gromowską, do której odniosła się również pani Małgorzata Oller Przewodnicząca Rady. Stawki opłat wynikają z delegacji jaką na Radę Powiatu nakłada art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Uchwała Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 16 marca 2012 r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego ustala roczne stawki opłat za zajęcie 1m<sup>2</sup> powierzchni pasa drogowego drogi powiatowej. Biorąc pod uwagę fakt, iż opłaty pośrednio ponoszone są przez mieszkańców, Rada Powiatu już w minionym okresie podjęła uchwałę uwzględniającą zmniejszenie o 50% stawek przy umieszczaniu urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych. Gminy Powiatu Tucholskiego również pobierają opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego dróg gminnych. Zarząd Powiatu analizował również stawki podobnych opłat stosowane przez Gminy naszego Powiatu. Okazało się, że stawki „powiatowe” w zakresie zajęcia gruntu w celu umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego określone są na średnim poziomie tego typu opłat. Standardowe stawki opłat ustalonych przez Radę Powiatu wynoszą dla 1 m<sup>2</sup> gruntu zabudowanego 40 zł, zaś dla gruntu położonego poza obszarem zabudowanym 15 zł. Powyższe stawki zostały przyjęte Uchwałą Rady Powiatu Tucholskiego w dniu 29 kwietnia 2004 roku i od tego czasu, z wyjątkiem opłat za umieszczanie w pasie drogowym reklam, nie były zmieniane. Maksymalna stawka określona ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych wynosi 200,00 zł. W świetle przyjętego programu naprawczego, uchwała Nr XXV/244/2013 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie przyjęcia programu naprawczego dla Powiatu Tucholskiego na lata 2013-2024, obniżenie wysokości opłaty rocznej za zajęcie pasa drogowego byłoby świadomym zmniejszaniem dochodów Powiatu, co byłoby niezgodne z przyjętym i realizowanym konsekwentnie od poprzedniej kadencji przez Zarząd Powiatu programem naprawczym. Ponadto, zaś stawka opłaty za zajęcie pasa drogowego nie miałaby zastosowania do obowiązujących w dniu wejścia w życie tej uchwały ostatecznych decyzji ustalających roczne opłaty za zajęcie pasa drogowego. Uchwała ta nie może bowiem obowiązywać z mocą wsteczną. Tym samym nie ma możliwości prawnej zmiany ostatecznych decyzji. Zarząd uważa, że brak jest przesłanek

do zmiany wysokości wyżej wymienionej opłaty. Jednakże po prześledzeniu jak różne stawki stosują gminy na terenie Powiatu, gdzie rozbieżność jest od 80 do 150 chcemy Państwu radnym zaproponować następujące rozwiązanie. Może byśmy jako Powiat wspólnie z Gminami ustalili jednakowe stawki na terenie gmin i Powiatu. To myślę, że byłoby konsekwencją i pochodną tych wszystkich spraw i interpelacji. Z jednej strony działanie byłoby jednostronne, a w przypadku konieczności położenia jakiegokolwiek infrastruktury leżącej poza zakresem własności Powiatu byłoby stosowaniem stawek, które są przewidziane dla danej gminy. Zaproponuję zatem państwu takie rozwiązanie. Proszę, abyście się Państwo do tego odnieśli i myślę, że w trybie takim dość szybkim, gdybyśmy na terenie Powiatu i wszystkich gmin zastosowali takie same stawki, uwzględniające wszystkie potrzeby, w tym również mieszkańców. Uważam, że byłoby to zasadne i celowe, ale też zrobiłoby pewnego rodzaju ład porządkujący. Z taką propozycją wyjdziemy.

p. Małgorzata Oller – Przewodnicząca Rady

Myślę, że to jest temat na konwent Burmistrza i wójtów.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Chciałbym to państwu zaproponować, bo temat tak czy inaczej w zależności, w której gminie jakie są inwestycje, wraca. Były inwestycje w Gminie Lubiewo i były interpelacje, są inwestycje w Gminie Gostycyn i są interpelacje, będą inwestycje w innych gminach i będą interpelacje. Żeby to wszystko pogodzić, proponuję, abyśmy wspólnie z władzami wszystkich sześciu gmin określili wspólne stawki.

p. Małgorzata Oller – Przewodnicząca Rady

Czy Urząd Marszałkowski też będzie w to włączony ? Podnoszę to, bo Urząd Marszałkowski od samego początku stosuje maksymalne stawki, bardzo wysokie. To się przekłada znacząco na nasze taryfy.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Myślę, że to jest istotna informacja i myślę, że wsparci taką propozycją do wszystkich samorządów, to wszystkie samorządy wystąpią wspólnie z taką inicjatywą do samorządu województwa. Myślę, że w związku z tym udałoby się na terenie Powiatu dookreślić wysokości stawki w poszczególnych gminach, w powiecie i w województwie, a przynajmniej na terenie Powiatu Tucholskiego. Odnieśliśmy się również do interpelacji dotyczącej udziału przedstawiciela Zarządu w audycie bezpieczeństwa ruchu drogowego dla skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 237 ul. Czerska i 240 ul. Chojnicka oraz stanowiska, złożonego na XXXV sesji Rady Powiatu Tucholskiego przez p. Wiceprzewodniczącą Rady Powiatu. Informuję Państwa, że Zarząd Powiatu spotkał się z Dyrektorem Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy w celu procedowania audytu. Kolejne spotkanie, z uwagi na przesunięcie terminu realizacji zadania, zaplanowano wstępnie na przełomie października/listopada br. Zresztą to spotkanie z Dyrektorem Zarządu Dróg Wojewódzkich odnosi się również do kolejnych interpelacji, również sprawy podnoszonej przez panią redaktor Tygodnika, a mianowicie przy okazji inwestycji, uregulowania i doprecyzowania zasad i możliwości włączenia drogi powiatowej do drogi 237 w miejscowości Pruszcz. Zarząd podjął uchwałę w sprawie określenia podstawowych wskaźników przyjmowanych do opracowania projektu budżetu Powiatu Tucholskiego na 2018 rok, zasad, trybu i terminu opracowania materiałów do projektu budżetu oraz wzorów materiałów planistycznych. Zarząd zapoznał się z wnioskami Komisji Edukacji,

Kultury i Kultury Fizycznej wypracowanymi na posiedzeniu w dniu 23 sierpnia 2017 r., z opiniami Komisji Finansów i Gospodarki, Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. Zarząd zapoznał się również ze stanowiskiem Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie sytuacji po przejściu frontu burzowego przez obszar województwa kujawsko-pomorskiego w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r. Jeżeli Państwo będziecie chcieli zapoznać się z tym stanowiskiem Sejmiku to te materiały udostępniemy. Na posiedzeniu Zarządu Powiatu w dniu 21.09.2017 r. podjęliśmy uchwałę w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej budowy drogi publicznej wzdłuż jeziora Głęboć. Zarząd wyraził pozytywną opinię w sprawie budowy drogi publicznej wzdłuż jeziora. Pozwólcie Państwo, abyśmy pokazali i zaprezentowali obraz strat i działań podjętych. Mamy przygotowaną prezentację multimedialną. Ci, którzy nie będą sobie tego życzyli to nie będziemy przekazywali w postaci nośników elektronicznych. Proponujemy, abyśmy mogli to każdemu z Państwa przesłać na państwa emaila. Będzie to zbiór wszystkich spraw i działań podjętych. Pokażemy tu też wszystkie straty jakie na dzień dzisiejszy są nam wiadome. Pierwszy slajd pokazuje jak wyglądał front burzowy. Ten front miał szerokość od 15 do 20 kilometrów. Cechował go nie tylko intensywny wiatr, ale przede wszystkim nawalny deszcz i wielomnogość piorunów. To zdjęcie zostało zrobione w okolicach Koronowa. Widać potęgę tego żywiołu. Na kolejnym slajdzie jest to widoczne na mapach z zaznaczeniem miejsc szczególnie narażonych. Proszę zauważyć jaka była szerokość tego frontu. Te miejsca pokazane bardziej intensywnymi barwami charakteryzowały się dużą gwałtownością. Działania podjęte przez Powiat: sztab kryzysowy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego uruchomił swoje działanie już o 22.50. W imieniu Zarządu w tym czasie od samego początku uczestniczył członek Zarządu Jerzy Kowalik. Było to przede wszystkim przyjmowanie zgłoszeń przez pełniącego dyżur i wsparcie w informacjach z PSP. Pamiętamy, że był to czas szczególny, noc ciemna, wiało, lalo. Nie wszędzie można było dotrzeć. Nie było energii, nie było możliwości łączności. Sytuacja była naprawdę krytyczna. O 22.50 przybyły inspektor PCZK, a wtedy był to jeden pracownik, drugi był na urlopie, po zapoznaniu się z aktualną sytuacją uruchomił działanie centrum. W pierwszej kolejności wydano z magazynu wszystkie posiadane na ten czas plandeki do zabezpieczenia dachów. Złożono też, póki to jeszcze szło uczynić, aktualny meldunek o sytuacji do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania i telefonicznie poinformowano o sytuacji Zarząd Powiatu. W tym czasie w imieniu Zarządu przybył Jerzy Kowalik. Udzielano informacji i koordynowano działania z dyżurnymi PSP, Komendy Powiatowej Policji, pracownikami komórek kryzysowych gmin na terenie Powiatu Tucholskiego. Dyżur pełniono nieprzerwanie. W dniu 11 sierpnia już uruchomiono o 7.30 działanie Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w pełnym jego składzie z udziałem już dwóch członków Zarządu. Uruchomiono stałe dyżury we wszystkich gminach. Zwołano posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, w którym uczestniczyli Komendanci: Policji, Straży Pożarnej, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, wójtowie, Burmistrz Tucholi. Tematem posiedzenia była ocena aktualnej sytuacji, wymiana informacji pomiędzy Starostwem i innymi służbami i koordynacja tych działań. W tym czasie około godziny 9.00 – 10.00, bo w dalszym ciągu nie ma energii, jednak sklepy wydawały nam plandeki, folie celem przykrycia zerwanych dachów. Zabezpieczono paliwo dla pracującego agregatu w Szpitalu Tucholskim. Uczynił to jeden z mieszkańców Powiatu Tucholskiego, dlatego że w tym czasie żadna ze stacji nie pracowała, bo żadna ze stacji nie dysponowała agregatem prądotwórczym. Był to rolnik z terenu Gminy Gostycyn, a dokładnie z Gostycyna, który dowiózł paliwo w beczce celem

zabezpieczenia pracy tego agregatu. Tu też duże słowa uznania dla tej osoby. Powoli organizowano agregaty prądotwórcze. Dwie pierwsze stacje, które się uruchomiły to był Olpas w Tucholi i stacja paliwowa w Gostycynie, która z przerwami ale pracowała. Wystąpiliśmy do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bydgoszczy o udzielenie wsparcia nie tylko w agregaty, ale też w plandeki. W dniu 13 sierpnia spotykaliśmy się już nieprzerwanie w ramach PCZK dwukrotnie: rano i wieczorem, aby móc przekazywać sobie informacje, bo dalej nie było prądu, dalej nie działała komunikacja telefoniczna. Do tego niedzielnego posiedzenia PCZK dołączyli jeszcze nadleśniczowie. Uzgodniliśmy z nimi i z Eneą, że celem przywracania energii będą pracowały również ekipy z nadleśnictw w celu udrażniania tych wiatrołomów. Chciałbym tutaj podkreślić, że 14 sierpnia zostałem poproszony przez Wojewodę na Wojewódzki Sztab Zarządzania Kryzysowego celem złożenia meldunku ze strat i potrzeb, które są na terenie Powiatu Tucholskiego. Tak nieprzerwanie trwało to też w dniach kolejnych. Na kolejnych slajdach są zdjęcia ze spotkań, z odwiedzin pana Wojewody, pana Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Mariusza Błaszczaka oraz w sobotnie popołudnie pani Premier Beaty Szydło. Mogliśmy się przebić w sposób skuteczny z informacją ogólnopolską w celu pomocy i uzyskania wsparcia od innych samorządów i innych osób. Ilość zgłoszeń do Państwowej Straży Pożarnej w dniach od 11 do 18 sierpnia wynosiła około 1000, a ilość interwencji w tym czasie to około 700. Tutaj trzeba podkreślić, że oprócz bezpośrednich działań strażaków ratowników zarówno tych z ochotniczych straży pożarnych, jak i PSP wymagała bardzo dobrej koordynacji, która wychodziła z Centrum. Dlatego jest ta rozbieżność. Uruchamiano strażaków ratowników przede wszystkim w miejsca, które właśnie z tego centrum dyspozycji wychodziły, jako te najważniejsze. Do spraw drobnych i niewymagających interwencji te działania przesuwano. W sumie w akcji zostały wykorzystane 34 agregaty prądotwórcze różnej mocy. To były agregaty od 5,5 do 250 kW. Tylko niewielka część pochodziła z zasobów własnych. Pozostałe pochodziły z innych jednostek nie tylko straży pożarnych, ale również zasobów składnicy rządowej. Tutaj pragnę podkreślić pomoc, jaką uzyskaliśmy od Enei. Nie mieliśmy możliwości zadysponowania pojazdów, ani wysłania do Łęborka po agregaty dlatego Enea zadysponowała nie tylko transport tych agregatów z Łęborka do nas nieodpłatnie, ale też z powrotem do miejsca ich składowania. To w sytuacjach kryzysowych naprawdę duży szacunek dla Enei. Osobiście mam nadzieję, że będziemy mogli podziękować Prezesowi Enea Operator. Pierwsza pomoc materialowa cały czas się przewija. 215 plandek pozyskaliśmy z zewnątrz i mieliśmy 39 w zasobach PCZK i gmin. Niestety te plandeki i folie w różnym stopniu trwałości co jakiś czas trzeba wymieniać. W dalszym ciągu przechodzące przez teren Powiatu nawalne deszcze i silne wiatry rwą te plandeki i je niszczą. Pomoc materialowa dotarła stosunkowo szybko. Na 1000 metrów sześciennych Powiat Tucholski ze względu na skalę zniszczeń wyliczoną na podstawie uszkodzonych budynków mieszkalnych i gospodarczych otrzymał 262 m<sup>3</sup>. Więcej troszeczkę od nas otrzymał Powiat Sępoleński, ale tam też skala zniszczeń jest jeszcze większa. Powiat Sępoleński otrzymał 272 m<sup>3</sup>. Powiat Sępoleński i Powiat Tucholski łącznie to prawie 60 % strat w województwie kujawsko-pomorskim. Te straty będziemy pokazywali w dalszym ciągu. Tym algorytmem zostały podzielone pustaki od Wojewody na poszczególne gminy. Otrzymaliśmy również pomoc materialową z koncernu BP, którą postanowiliśmy w formie talonów o wartości 300 zł każdy przekazać na wszystkie jednostki ochotniczych straży pożarnych w Powiecie. Przekazaliśmy pilarki od Starostwa Powiatowego na rzecz ochotniczych straży pożarnych w Lińsku, Raciążu i Śliwicach oraz 5 pilarek od Marszałka

Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Łącznie uszkodzonych budynków mieszkalnych jest 872, budynków gospodarczych 1470 i budynków użyteczności publicznej 50. Łącznie mamy uszkodzonych 2392 budynków. W Gminie Kęsowo są to 323 budynki mieszkalne, 598 budynków gospodarczych i 18 użyteczności publicznej. W Gminie Gostycyn to 213 budynków mieszkalnych, 427 budynków gospodarczych i 18 użyteczności publicznej. W Gminie Tuchola to 310 budynków mieszkalnych, 388 budynków gospodarczych i 14 użyteczności publicznej. W mniejszym stopniu dotyczy to Gminy Lubiewo i Gminy Cekcyn. W Gminie Śliwice brak uszkodzeń obiektów. To pokazuje jak wielka była skala tych zniszczeń. Z niektórych budynków zostawało niewiele. Wydane zakazy użytkowania obiektów łącznie w Gminie Kęsowo – 67, w Gminie Gostycyn – 62, w Gminie Tuchola 38 i w Gminie Lubiewo – 12. Liczba rodzin kwalifikujących się do pomocy do 6.000 zł to 407, do pomocy do 20.000 zł – 280 rodzin, do pomocy powyżej 20.000 zł – 48. Tutaj jest szacunkowa wielkość strat, ale dokładne będą znane dopiero kiedy zakończy się szacowanie strat i kiedy ta pomoc będzie wypłacona. Wówczas będzie można mówić o konkretnych. W tej chwili trwają cały czas prace gminnych komisji, które przekazują te pieniądze dla poszkodowanych. Zniszczenia infrastruktury w jednostkach samorządu terytorialnego: Gmina Gostycyn to łącznie szacunkowo 12 mln zł. To są drogi, budynki oświatowe. Tu warto wspomnieć o tym, że najbardziej dotkliwie zostało potraktowane przedszkole w Gostycynie, które oczywiście otrzymało zakaz użytkowania. Zgodnie z obietnicą zarówno pana Ministra jak i pani Premier można powiedzieć, że ta pomoc jest udzielana. Gmina Gostycyn na przedszkole otrzymała pomoc finansową w formie promesy. Mamy dwie kolejne promesy, bo wiemy już, że są promesy na dwie kolejne drogi: w Gminie Śliwice i w Gminie Gostycyn na skutki usuwania klęsk. Gmina Tuchola to drogi, mosty, obiekty sportowe na łączną kwotę 4 mln zł. Łącznie straty w infrastrukturze kalkulujemy na kwotę około 64 mln zł. To co nas bardzo interesuje to zniszczenia infrastruktury drogowej w drogach powiatowych. Łączna kwota to prawie 46 mln zł. Na tyle szacujemy straty w infrastrukturze dróg powiatowych. Tutaj te drogi powiatowe są wymienione z numerem i odcinkiem, na którym jest konieczność naprawy. Drzewa wraz z korzeniami wyrwały pokaźne części asfaltu. W związku z tym nie wszystkie drogi były przejezdne. Zniszczenia w infrastrukturze oświatowej powiatowej – Zarząd wystąpił o środki z rezerwy 0,4. Zniszczenia infrastruktury pozostałych obiektów dotyczyły Zakładu Aktywności Zawodowej, Domu Pomocy Społecznej, Starostwa, Powiatowego Urzędu Pracy i Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia. Następny slajd dotyczy mapy uszkodzeń lasów i następnie szacunkowe straty w poszczególnych nadleśnictwach. Zniszczenia dotyczą też lasów prywatnych. Rozpoczęło się szacowanie szkód i przez Dyrektora Generalnego i Dyrektora Regionalnego pana Janusza Kaczmarka zostały określone zasady udzielania pomocy przez Lasy Państwowe na usuwanie skutków. Szacunkowy rozmiar tych szkód w tej chwili z wniosków, które zostały do nas złożone to jest około 100.000 m<sup>3</sup> na powierzchni około 1000 ha. Natomiast wartość zniszczonego drzewostanu to około 15.000.000 zł. To też są wielkości szacunkowe. Zniszczenia nie ominęły również rolnictwa. W tej chwili został wydłużony wniosek wraz z pozytywną opinią do 31 października na przyjmowanie i wydawanie w tej kwestii wniosków odnośnie szacowania strat w rolnictwie. To zostało nam przekazane na spotkaniu przez pana Wojewodę. Zresztą tu też chcę państwu powiedzieć, że nie tylko spotkaliśmy się w Gostycynie w Urzędzie Gminy, gdzie pan Wojewoda przekazywał promesę na budowę przedszkola, ale również odbyło się spotkanie o godzinie 18.00 w Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego, gdzie zostały omówione aktualne zasady udzielanej pomocy.



Pan Wojewoda przekazał nam informację, iż na teren kujawsko-pomorskiego do zadysponowania będzie 400 ton materiałów budowlanych, które zostaną przekazane do starostw. Podobnie jak w przypadku Solbetu i pustaków ta pomoc zostanie przewieziona w jedno miejsce, a my to będziemy dalej przekazywać. Zniszczenie w rolnictwie też są wielkościami szacunkowymi, ponieważ w dalszym ciągu są przyjmowane wnioski. Trzeba powiedzieć, że zniszczenia w rolnictwie mogą być dużo większe, dlatego że nie tylko po stronie naszego Powiatu, nie udało się dokończyć żniw. Wiele zbóż stoi na polu i zdaje się, że to są straty, które już są nie do odzyskania. Tym bardziej, że nieustannie pada. Zniszczenia zabytków to trzy gminy: Kęsowo, Tuchola i Gostycyn. Jedno ze zdjęć wykonane jest na jednym z cmentarzy. Ze względu na drastyczność tych zdjęć, jest tylko jedno, które tylko pokazuje skalę, ale wiercie mi państwo, że niektóre obrazy i rzeczywistość wielokrotnie kształtowała się o wiele gorzej. Jak to powiedział jeden ze starostów na spotkaniu, że ta nawałnica to nie tylko tragedia żywych, ale również i umarłych. Zniszczenia w infrastrukturze turystycznej na dzień dzisiejszy są bardzo trudne do oszacowania, dlatego, że Powiat uczestnicząc np. w projekcie Borowiackie Szlaki, gdzie tych ścieżek między innymi po terenach leśnych było 540 km, to jest trudna do oszacowania dzisiaj strata. Do większości tychże szlaków najzwyczajniej nie mamy dostępu, ponieważ są zwalone lasy i to będzie możliwe dopiero wtedy, kiedy lasy zostaną uporządkowane. To co udało nam się odnotować to zniszczenia w infrastrukturze w Gminie Gostycyn, w Gminie Kęsowo, w Gminie Śliwice oraz w zadaniach powiatowych, czyli pole biwakowe w Woźniwodzie. Jeśli chodzi o skutki nawałnicy, niektórych mieszkańców dziwił fakt, bo brak prądu w pierwszej odsłonie dotyczył całości Powiatu. Łącznie 110.000 odbiorców nie miało prądu, a z tego w Powiecie dokładnie 20.376, można powiedzieć, że liczników. Oddelegowany do bezpośrednich kontaktów ze strony Enei był pan Stanisław Ossowski, z którym myślę, że w terminie późniejszym, kiedy poradzimy już sobie ze wszystkimi skutkami, przyjdzie czas się spotkać i wyrazić też podziękowania. Ten człowiek był naprawdę dostępny 24 godziny na dobę, gdzie koordynowaliśmy akcję przywracania napięcia. Ciężko było też czasami to mieszkańcom zrozumieć. Były miejscowości, które nie były bezpośrednio dotknięte skutkami tego kataklizmu, ale były dotknięte z powodu braku prądu, gdzie nie było zwalonych drzew, zwalonych słupów. Ciężko było im zrozumieć, że nie mają prądu. Okazało się, że aby móc ten prąd przywrócić, najpierw trzeba było przywrócić i postawić trację wysokiego napięcia, średnie napięcie i dopiero ten prąd mógł być. To co my tu mamy podłączone, to będą częściowe wyłączenia, dlatego że jesteśmy połączeni w tzw. bajpasach, czyli obejściach, nie z tych głównych kierunków zasilania. To będzie przywracane stopniowo. Słupy podobno, według fachowców powinny wytrzymać wiatr do 150 km/h. Słupów wysokiego napięcia złamanych w Powiecie Tucholskim było 30 na 83 słupy łącznie w całym województwie kujawsko-pomorskim. Wiatr tutaj musiał wiać z o wiele większą prędkością, że je połamał. Słupów średniego napięcia zostało uszkodzonych 148 sztuk i 15 kilometrów linii i niskiego napięcia 211. Łącznie wszystkich słupów na terenie województwa kujawsko-pomorskiego po nawałnicy było uszkodzonych 2.000 sztuk. Zestawcie sobie to państwo ze stratami, jakie były w Powiecie Tucholskim. Zarząd i Starosta zdecydował się złożyć wniosek z prośbą o wsparcie wojska w usuwaniu skutków. Wykorzystany sprzęt to między innymi spycharko – ładowarki, zestawy niskopodwoziowe, pojazdy PTS i samochody ciężarowe Jelcz. Na filmie była widoczna nasza niewielka rzeka Kamionka. Nawałnica na przebiegu rzeki Kamionki nie tylko przez gminę Gostycyn ale i przez Gminę Kęsowo powodowała spiętrzenia i zagrożenia. Dodatkowo było to zasilane licznymi opadami, ciągłymi i

nieustannymi. Powiat otrzymał wsparcie od innych powiatów. Poza wymienionymi pilarkami od Powiatu Brodnickiego wsparcia finansowego udzielili nam: Powiat Świecki w kwocie 30.000 zł, Powiat Chelmiński w kwocie 30.000 zł, Powiat Zawierciański – 20.000 zł, Powiat Nowomiejski – 20.000 zł, Jastrzębska Spółka Węglowa – 20.000 zł. Jest to pomoc na wydatki bieżące dla powiatu w celu likwidacji skutków nawałnicy burzowej oraz na wypłatę świadczeń dla poszkodowanych rodzin zastępczych, bo również i nasze rodziny zastępcze w tej nawałnicy ucierpiały. Powołany został Komitet Społeczny „Solidarni z Poszkodowanym”. Oficjalne zarejestrowanie nastąpiło 14 sierpnia. Są to zbiórki publiczne, przyjmowanie darowizn i dystrybucja materiałów różnego rodzaju poprzez Gminy, Sołectwa i organizacje pozarządowe. Kwota zebrana do puszek to około 15.200 zł. Można byłoby o tym mówić bardzo dużo. Myślę, że przyjdzie czas dla podziękowania wszystkim, którzy w tej akcji brali udział, biorą udział i będą brali. Wiedzmy o tym, że w tej chwili cały czas pracują bardzo intensywnie komisje gminne, które pomoc, która jest na kontach przekazują poszkodowanym. To też w dalszym ciągu będą pomoce materiałowe różnego rodzaju. Wystąpiliśmy jako Zarząd, nie wiemy jaki będzie odzew, między innymi do różnego rodzaju firm zajmujących się wytwarzaniem nawozów sztucznych. Chcemy w ten sposób też pomóc rolnikom. Mam nadzieję, że ta pomoc również będzie udzielona.

*Przewodnicząca poinformowała, że radni otrzymają prezentację na skrzynki email.*

*Radni nie mieli uwag do sprawozdania, dlatego Przewodnicząca zamknęła ten punkt porządku obrad.*

#### **Ad. 6**

Zgłoszono następujące zapytania i interpelacje:

p. Dorota Gromowska – radna

Prosiłabym o wycięcie drzewa w miejscowości Pila, przy posesji pani soltys. Jest to ogromne drzewo, a część konarów zwisa. Wiem, że jest dużo pracy, ale można to zrobić w celu zapobieżenia dalszych nieprzyjemnych sytuacji. Przy drodze powiatowej Cekcyn – Krzywogoniec prosiłabym o wycięcie topoli, ponieważ te drzewa są bardzo duże. Część gałęzi zwisa. Przy tej nawałnicy już część gałęzi spadło. Jest to tak niebezpieczne, że może spowodować spadanie gałęzi na jeżdżące samochody. Przy drodze Toboła – Karczewo są też bardzo niebezpieczne. Są one już na granicy Gminy Kęsowo. Nie wiem, czy pan radny Przybysz to potwierdzi. Rozumiemy, że jest dużo pracy, ale może wspólnymi siłami trzeba to po prostu zrobić.

p. Barbara Drewczyńska – radna

Mam dwie interpelacje i one nie dotyczą tego ostatniego czasu. Wiadomo, że teraz Powiat i wszystkie instytucje borykają się ze zwalczaniem skutków nawałnicy. Moje interpelacje dotyczą drogi wojewódzkiej 237 w miejscowości Legbąd. Bardzo proszę Zarząd Powiatu, o takie mocne włączenie się w tą sprawę, zresztą już po raz drugi lub trzeci przywołuję ten temat, a mianowicie chodzi mi o wybudowanie chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej 237 w miejscowości Legbąd na odcinku od ulicy Szkolnej do skrzyżowania w kierunku Radonka. Jest to odcinek bardzo niebezpieczny. Ruch na tej drodze wojewódzkiej jest tak wielki, że piesi chodzący poboczem tej drogi tak naprawdę mają nikłe szanse na to, aby bezpiecznie ten odcinek przejść. Zaczął się nowy rok szkolny. Więcej dzieci uczęszcza z tego kierunku. One chodzą pieszo. Już mieliśmy sytuację bardzo niebezpieczną, poważną.

Tylko cudem dziecko, uczeń klasy III wyszedł z tego bez szkody. Bardzo proszę o interwencję w tej sprawie i zwrócenie się do Zarządu Dróg Wojewódzkich, bo ta sprawa wymaga konkretnego załatwienia. Druga moja interpelacja dotyczy również miejscowości Legbąd i również drogi 237. Tak sobie myślę, że bardzo trafnego wyboru dokonał Zarząd Powiatu stawiając mierniki pomiaru prędkości. Być może, że takie postawienie mierników prędkości w miejscowości Legbąd by przyniosło oczekiwane efekty. Wszyscy chyba znamy ruchliwość tej drogi przez Legbąd, gdzie jest bardzo wzmożony ruch samochodów, głównie ciężarowych. Droga wojewódzka przecina wieś na całej długości, tj. na odcinku około jednego kilometra. Bardzo proszę o takie mocne zaakcentowanie tego problemu.

p. Anna Ziegler – radna

Chciałabym wrócić do mojej interpelacji dotyczącej przebudowy tego skrzyżowania drogi wojewódzkiej z drogą powiatową na Bagienicę. Wiem, że przetarg na wykonanie remontu drogi powiatowej już się odbył. Media pisały również, że jakiegokolwiek wspólne działanie dotyczące wspólnego remontu wiązałoby się z wykupieniem gruntów. Tam chodzi o działkę, przy której jest ten kąt ostry. Czy w ogóle wchodziłoby to w grę? Dalej uważam, tak myślą też mieszkańcy, że dobrze byłoby, aby tą sprawę załatwić w taki sposób generalny. Jeżeli teraz naprawimy do końca tego roku drogę powiatową Pruszcz – Bagienica, potem nadejdzie remont drogi wojewódzkiej, to czy jest możliwość, żeby ta inwestycja została w jakiś sposób połączona. Jeżeli robi się jedną oddzielnie i drugą oddzielnie to wiadomo, że problem może nadal pozostać. Druga moja interpelacja jest również kontynuacją poprzedniej. Interpelowałam kiedyś o ograniczenie prędkości na drodze Gostycyn – Wielka Klonia. Wiem, że powołana była komisja do spraw oznakowania i że zrezygnowano z progów zwalniających. Wtedy była mowa o tym, aby tą sprawę rozwiązać przy pomocy znaków ograniczających prędkość. Na jakim etapie jest to dzisiaj?

p. Andrzej Pruszek – radny

Chciałbym zapytać o maszynę do malowania pasów. Podczas sesji Rady Gminy też o to pytano. W Śliwicach na ulicy Czerskiej, na wysokości cmentarza jest takie znaczne zaniżenie. Chciałbym, aby sprawdzić, co tam się dzieje.

p. Justyna Wilkiewicz – radna

Wnoszę w imieniu mieszkańców ulicy Szkolnej w Cekcynie, którzy mieszkają przy drodze powiatowej 1031 tj. w kierunku miejscowości Ostrowo. To są posesje od numeru 32 do 45. Wnoszę o postawienie znaku ograniczenia prędkości lub przesunięcia znaku „Teren zabudowany”. Powstało tam osiedle domów jednorodzinnych, co zwiększyło ruch pieszych, a na wskazanym odcinku drogi nie ma chodnika. W związku z tym dzieci uczęszczające do szkoły muszą iść przy krawędzi jezdni. Ograniczenie prędkości na tym odcinku na pewno zwiększy bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego.

p. Andrzej Urbański – radny

Chciałbym się przyłączyć do sprawy, którą poruszył pan Andrzej Pruszek. Chodzi o ulicę Czerską i dalej drogę do Czerska. Tam właśnie koło mostu na ulicy Czerskiej są zaniżenia. Tam chyba rozmięka ten cały nasyp. Jeszcze dalej, tam gdzie wcześniej były już dokonywane naprawy ze środków kryzysowych również w skutek opadów grunt rozmięka i asfalt ugina się. Druga sprawa to droga Lubocień i Lipowa. Tam jest też bardzo zły stan, ale jest prośba, aby przy rozebraniu przez jednego z mieszkańców zabudowaniu

gospodarczym dokonać naprawy na ostrym zakręcie i na skrzyżowaniu tej drogi z drogą Sliwice – Czersk. Tam też jest bardzo zniszczony asfalt. Trzecia sprawa – chciałbym zwrócić uwagę Zarządowi, pan Starosta już ten temat zaczynał, mianowicie że ciągle są opady deszczu. Czas od nawałnicy mija i problemy nasze za chwilę się bardzo zmieniają. Nadchodzi ogromny problem związany z wywozem drewna. Skala jest taka, że z jednego nadleśnictwa po kilkadziesiąt samochodów ciężarowych będzie wyjeżdżało. Będzie wyjeżdżało jeszcze więcej samochodów, aby zrealizować te plany sprzątania, wycinki i sprzedaży drewna. Przy tych opadach deszczu za chwilę będziemy mieli bardzo duże zniszczenia, pewnie większe niż przez samą nawałnicę.

p. Krzysztof Łukaszewicz – radny

Nasunęła mi się jedna rzecz, odnośnie interpelacji, którą zgłasza pani Wiceprzewodnicząca odnośnie drogi z Czerska. Tam następowała jakaś przebudowa infrastruktury podziemnej. Stała się strasznie niebezpieczna sprawa, bo nawierzchnia jest wysypana kamyszkami. W trakcie zjazdu z góry, przy hamowaniu samochód na tych kamyszkach leci. Jest bardzo ślisko na tych kamyszkach. Prosiłbym, aby zwrócić uwagę, żeby jak najszybciej tą nawierzchnię uzupełnić.

p. Małgorzata Oller – Przewodnicząca Rady

Wiadomo, że jest decyzja środowiskowa na budowę przebiegu obwodnicy. Na jakim etapie jest cała procedura z tym związana? Były jakieś założenia, byliśmy na spotkaniu w Bydgoszczy i jak to na dzisiaj wygląda. Mówię to dlatego, że ruch pojazdów jest coraz bardziej uciążliwy. Moje pytanie dotyczy tego, co w tym temacie posuwa się do przodu.

## **Ad. 7.**

Do sprawozdania z realizacji budżetu powiatu za I półrocze 2016 r. głos zabrali:

*Salę obrad opuścili radni: Dorota Gromowska, Andrzej Pruszek i Jan Przybysz. W sesji bierze udział 12 radnych.*

Przewodnicząca poinformowała, że radni otrzymali sprawozdanie. Materiał był omawiany przez panią Skarbnik na poszczególnych Komisjach Rady Powiatu. Poprosiła o przedstawienie opinii Komisji.

p. Krzysztof Łukaszewicz – radny, Przewodniczący Komisji Finansów i Gospodarki

Komisja Finansów i Gospodarki w dniu 18 września 2017 r. na swoim posiedzeniu, w wyniku głosowania, jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z realizacji budżetu Powiatu za I półrocze 2017 r.

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji Edukacji KiKF

Komisja na posiedzeniu w dniu 19 września analizowała sprawozdanie z realizacji budżetu Powiatu za I półrocze, dokładnie zajęła się działami 801, 854, 921 i 926, które są w gestii działania Komisji i wydała opinię pozytywną.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska na posiedzeniu w dniu 20 września 2017 r. analizowała materiały sesyjne i w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z realizacji budżetu Powiatu Tucholskiego za I półrocze 2017 r.

p. Justyna Wilkiewicz – radna, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej

Komisja Rewizyjna na posiedzeniu w dniu 15 września 2017 r., w wyniku głosowania, jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu Powiatu Tucholskiego za I półrocze 2017 r.

*Na salę wrócił radny Jan Przybysz. W sesji uczestniczy 13 radnych.*

Przewodnicząca stwierdziła, że wszystkie Komisje miały możliwość zapoznania się z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej. Opinia jest pozytywna (w załączeniu do oryginału protokołu).

*Radni nie mieli uwag do sprawozdania z realizacji budżetu Powiatu Tucholskiego za I półrocze 2017 r., dlatego Przewodnicząca zamknęła ten punkt porządku obrad.*

#### **Ad. 8.**

Do sprawozdania z realizacji uchwał Rady Powiatu przyjętych w I półroczu 2016 r. nie wniesiono uwag.

#### **Ad. 9.**

Do sprawozdania Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonych kontroli za I półrocze 2016 r. nie wniesiono uwag.

Przewodnicząca poinformowała, że Komisja sprawdzała wykonanie uchwał Rady Powiatu przez Zarząd Powiatu w 2016 r. oraz kontrolowała Starostwo Powiatowe. Wnioski są zawarte w materiałach sesyjnych.

*Na salę wrócił radny Andrzej Pruszek. W sesji uczestniczy 14 radnych.*

#### **Ad. 10.**

Do sprawozdania z działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego głos zabrali:

p. Justyna Szulc – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

Dziękuję bardzo za zaproszenie na dzisiejszą sesję. Tak jak już wspomniałam, w bardzo telegraficznym skrócie chciałabym zaakcentować jeszcze raz najważniejsze i najistotniejsze zdarzenia, jakie miały miejsce w roku 2016 i 2017, które mobilizowały nas do podejmowania działań, oczywiście w zakresie naszych kompetencji. Jeśli chodzi o sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych jest to jeden z elementów. Rejestrujemy i monitorujemy sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie naszego Powiatu. Nie rejestrowano zachorowań na choroby takie jak dur brzuszny, czerwotka, odra, czy inne szerzące się i stanowiące zagrożenie dla zdrowia publicznego. Charakterystyczną cechą tego okresu jest spadek zachorowań na różyczkę. Były tylko pojedyncze zachorowania jeżeli chodzi o świnkę. Obserwuje się wzrost, ale zawsze są to pojedyncze zachorowania nie stanowiące jakiegokolwiek zagrożenia. Ospa - nadal sytuacja jest podobna jak w całym województwie i porównywalna z okresami minionymi. Co jest charakterystycznego na terenie naszego Powiatu w 2016 roku? To przede wszystkim wzrost zakażeń pokarmowych o etiologii wirusowej. Taka sytuacja spowodowana została wystąpieniem ogniska zakażenia pokarmowego o etiologii norowirusów w Technikum Leśnym

w Tucholi. Zachorowały 133 osoby i było to w mojej kadencji i mojej karierze zawodowej jedyne tak ogromne ognisko. Całe szczęście, że przebieg choroby nie był zbyt drastyczny. Przebieg był lekki, biegunka, wymioty, bóle brzucha. Jedna osoba została hospitalizowana. Wymagało to od nas wielu sił i wielu środków na opracowanie i przeprowadzenie całego dochodzenia. Nośnikiem zatrucia w tym ognisku okazały się warzywa podawane w stanie surowym. Były to papryka, ogórek, pomidor, które w stanie surowym są spożywane. Ze względu albo na pierwotne skażenie tych surowców, albo wtórne podczas błędów popełnianych przy przygotowywaniu tych potraw doszło do zakażenia tych 133 osób. Część z nich szerzyła się drogą kontaktową, bo jak wiemy bliski kontakt z osobami chorymi skutkuje szerzeniem się chorób. Jakie błędy technologiczne tutaj wystąpiły? Warzywa płukane były dzień wcześniej i przechowywane na tacach do następnego dnia. To prawdopodobnie również mogło mieć wpływ na wystąpienie zakażeń. Inne charakterystyczne zjawiska jakie miały miejsce w 2017 roku to kolejne ogniska zatrucia pałeczkami salmonella na terenie Gminy Lubiewo. Było to rodzinne ognisko. Ponownie nośnikiem zatrucia okazały się jaja nie poddane obróbce termicznej spożywane na surowo dodane do kaszki manny. Nie spotkałam się z taką recepturą, jednak taka sytuacja zaistniała. Jaja nie były wyparzone i myte, zostały spożyte na surowo. Trzy osoby zachorowały. Wszystkie były hospitalizowane. W 2017 roku nastąpiło również ognisko zatrucia jadem kielbasianym. Jest to rzadka sytuacja. W latach wcześniejszych, jakieś 15 lat temu bardzo często pojawiały się te ogniska jadu kielbasianego. Teraz odchodzi się od przygotowywania konserw we własnym zakresie w domach. Trzy osoby zatruty się jadem kielbasianym i wszystkie były hospitalizowane w wyniku spożycia konserw własnego wyrobu, z własnego uboju i własnego chowu. Doszło prawdopodobnie do skażenia surowca pałeczkami *Clostridium botulinum*. Jeśli chodzi o inne jednostki chorobowe, nadal jest dobra sytuacja jeżeli chodzi o wirusowe zapalenie wątroby, pomimo pojedynczych przypadków rejestracji. Wirusowe zapalenie typu C jest bardziej popularne. Przeciwnie wirusowemu zapaleniu wątroby typu B mamy szczepionkę, a typu C nie. To jest korzystna sytuacja. Współczynniki zapadalności są poniżej wojewódzkich. Taka sytuacja utrzymuje się już od wielu lat. Niestety nie możemy tego powiedzieć, jeżeli chodzi o boreliozę. Tutaj mamy wzrost i ten wysoki poziom zachorowań na boreliozę utrzymuje się od wielu lat. Nie mamy żadnych sygnałów, aby to się mogło zmienić. Odnotowano 24 przypadki w roku 2016, na 2017 roku już też mamy 25 przypadków zachorowań. Ten okres jesienny w szczególności temu służy, aura sprzyja i pojawiają się kolejne przypadki zachorowań. Wiadomo, że rumień wędrujący jest objawem jednoznacznie diagnozującym wystąpienie boreliozy. Najbardziej niebezpieczne są te skutki późniejsze, jeśli chodzi o objawy neurologiczne, stawowe, układ krążenia. Są pojedyncze przypadki jeśli chodzi o neuroinfekcje. Wiadomo, że każdy dążyłby do tego, aby takich sytuacji nie było. Są to tylko pojedyncze przypadki, nie było wirusowych neuroinfekcji. Jeśli chodzi o inne działania podejmowane dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody do spożycia to w 2016 roku wielkich przekroczeń wyników badań jakości wody nie stwierdzono. Było to tylko jedno przekroczenie mętności w wodociągu oraz jedno przekroczenie mikrobiologiczne w Pruszczu. 2017 rok i wystąpienie nawalnicy przyczyniło się do tego, że mamy nieco gorszą sytuację. W samym 2017 r. wydaliśmy już 5 decyzji unieruchamiających stacje uzdatniania wody, ze względu na skażenie mikrobiologiczne. We wszystkich tych przypadkach były to bakterie z grupy coli. Obecność bakterii coli w wodzie do spożycia dyskwalifikuje wodę do celów spożywczych. Do celów sanitarno-epidemiologicznych może być ona stosowana. Takie przekroczenia mikrobiologiczne wystąpiły w wodociągu Stobno,

Piastoszyn, Lubiewo, Kęsowo i poza przekroczeniem mikrobiologicznym wystąpiły przekroczenia mętności w wodociągu Raciąż i Lubiewo. Działania podejmowane dla zapewnienia bezpieczeństwa na kąpieliskach w sezonie zarówno 2016 jak i 2017 działały dwa kąpieliska: w Gostycynie i Cekcynie. Pod względem zarówno infrastruktury, jak i jakości wody w tych kąpieliskach nie było zastrzeżeń. Na kąpielisku Cekcyn nastąpił jedynie zakwit sinic. Poza tym wszystkie parametry były prawidłowe. Jeżeli chodzi o miejsca wykorzystywane do kąpieli jest 12 takich miejsc. Tutaj jedynym problemem były zakwity sinic, na co oczywiście nie mamy wpływu. W pięciu czy sześciu miejscach wystąpiły sinice, co dyskwalifikowało te miejsca do wykorzystywania zgodnie z przeznaczeniem. Jeżeli chodzi o badania wody cieplej wykorzystywanej do celów higienicznych to w 2016 roku pałeczek Legionella nie stwierdzono w internacie Technikum Leśnego, ale niestety w 2017 roku ponownie mamy skolonizowaną sieć. Jest średnie stężenie, które nie powoduje zamknięcia tego ujęcia, ale administrator zobowiązany jest do podjęcia działań naprawczych. Dezynfekcja sieci, jak otrzymałam informację od pani Dyrektor, jest przeprowadzana. Mam nadzieję, że w najbliższym czasie te parametry również ulegną poprawie. Działania dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności – jest mnóstwo obiektów na naszym terenie, zarówno obrotu, produkcji jak i żywienia zbiorowego. Wykonano 531 kontroli, a skontrolowaliśmy tylko 65 % wszystkich obiektów funkcjonujących na naszym terenie. Nieprawidłowości jakie się pojawiają są przeważnie zawsze takie same. To przede wszystkim stan techniczny tych obiektów. W następnej kolejności ten aspekt sanitarny i nieprzestrzeganie obowiązujących procedur higienicznych. Nałożono 42 mandaty w tych obiektach i jest to o 50 % więcej niż w roku ubiegłym. Mandaty były na kwotę 7.500 zł. Widzimy, że mamy pogorszenie sytuacji. Jeśli chodzi o badanie prób żywności, kwestionowane były tylko 3 próby na 181. Była to mielonka z indykiem, w której stwierdzono salmonellę, seler z iprodiomem – to jest środek ochrony roślin oraz suplement diety nieprawidłowo oznakowany. W ramach systemu RASF czyli systemu wczesnego powiadamiania o niebezpiecznej żywności skażonej czynnikiem biologicznym, chemicznym czy fizycznym, również na terenie naszego Powiatu wystąpiły dwa produkty spożywcze: śliwki suszone i rodzynki, które zostały wycofane z obrotu. Nadzór nad warunkami pracy – kontrole są przeprowadzane i wydawane są decyzje merytoryczne, które mają na celu poprawę warunków sanitarno-higienicznych, ograniczanie czy eliminowanie narażenia pracowników na czynniki chemiczne, biologiczne, rakotwórcze. W tym kierunku te nasze działania są podejmowane. W roku 2016 wydano aż 29 decyzji mających na celu osiągnięcie tych parametrów. Placówki nauczania i wychowania nie stanowią jakiegoś problemu. Wydane były tylko dwie decyzje. Jedna dotyczyła stanu technicznego szkoły podstawowej, a druga związana była z wystąpieniem zdarzenia na terenie Technikum Leśnego. Wylano formalinę w jednym z segmentów Technikum Leśnego. Sytuacja została opanowana i segment ponownie zaczęto wykorzystywać zgodnie z przeznaczeniem. Nie będę się tutaj rozwlekać na temat nadzoru zachowawczego czy profilaktyki zdrowotnej. Szczegółowo te zagadnienia są omówione w materiale sesyjnym. Przy tej okazji chciałabym serdecznie podziękować za współpracę, w szczególności policji i straży pożarnej za sprawne przeprowadzenie akcji letniej, za wspólne działania podejmowane w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi. Serdecznie dziękuję też placówkom oświatowym, jednostkom samorządu terytorialnego, w szczególności urzędom gmin za włączenie się w program profilaktyki zakażeń pneumokokowych i wyasygnowanie na ten cel środków finansowych. Serdecznie dziękuję wszystkim.

p. Anna Ziegler – radna

Śledząc programy telewizyjne słyszę ciągle o wzroście ruchów antyszczepionkowych. Czytając materiały sesyjne zauważyła, że u nas też jest wzrost ilości tych osób, które nie szczepią swoich dzieci. Widzę, że jeżeli chodzi o jakieś takie nawoływania do tego, aby dzieci zaszczepić, jest dość duży wzrost w stosunku do roku ubiegłego.

p. Justyna Szulc – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

To taka trochę też nasza porażka. Problem jest, narasta z każdym rokiem. W 2015 roku było to 11 osób uchylających się od szczepień, w 2016 – 21 osób, a teraz mamy już 26 lub 32 już. Problem narasta również na naszym terenie. Wielokrotnie również osobiście uczestniczyłam w rozmowach z tymi osobami. Nic do takich osób nie dociera. Mają klapki na oczach, tylko internet, tylko doktor Google i na tym koniec. Nam przecież nie chodzi o to, aby karać ludzi, ale o to, aby osiągnąć ten cel ostateczny, a mianowicie zaszczepienie. Grzywny w toku postępowania administracyjnego nakładane są przez Wojewodę. W 2016 roku było to 9 grzywien po 500 zł plus 50 zł koszty postępowania. Osoby te, które mają nałożoną grzywnę, płacą ją. Póki co nie spotkałam się z sytuacją, by grzywna ta była nakładana wielokrotnie, ale dalej nie szczepią. Takie postępowanie egzekucyjne też nie przynosi tego zamierzonego celu. Odczuwam to też, jak taką własną porażkę, że wpływ ruchów antyszczepionkowych jest aż tak wielki. Póki co nie stanowi to zagrożenia dla odporności populacji, bo ten odsetek jeszcze nie jest taki wysoki. W przyszłości jednak różnie może być.

p. Halina Janowska – Gilka – Wiceprzewodnicząca Rady

Te ruchy antyszczepionkowe są wielce niebezpieczne i zagrażające.

p. Justyna Szulc – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

Wydawało mi się, że będę potrafiła argumentować i przekonać te osoby.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

W imieniu nas wszystkich na pani ręce dla pani i wszystkich pracowników za te dotychczasowe działania bardzo serdecznie dziękujemy. Wiem, że pani osobiście robi wszystko, żeby o swoich pracowników zadbać. Zresztą taką informację też otrzymałem. Bardzo nas to cieszy. Niemniej bardzo serdecznie dziękujemy i składamy je na pani ręce.

p. Justyna Szulc – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

Dziękuję bardzo.

*Radni nie mieli pytań, dlatego Przewodnicząca zamknęła ten punkt porządku obrad.*

## **Ad. 11.**

Do sprawozdania z działalności Powiatowego Lekarza Weterynarii głos zabrali:

p. Michał Mikołajczak – Powiatowy Lekarz Weterynarii

Wszystkie najważniejsze rzeczy zostały państwu przekazane w materiałach sesyjnych. Czy do tej części są jakieś pytania ?



p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Nie tak dawno uczestniczyliśmy w oficjalnym otwarciu starego – nowego ośrodka, siedziby Inspekcji Weterynaryjnej. Czy mógłby pan powiedzieć coś o wielkościach nakładów, które tam zostały poniesione i o nowych funkcjach, które będzie pełnić Inspekcja ?

p. Michał Mikołajczak – Powiatowy Lekarz Weterynarii

Właśnie chciałem się odnieść w tym moim wystąpieniu do tego. Rok 2017 zarówno dla mnie osobiście, jak i pracowników Inspekcji Weterynaryjnej był bardzo szczególnym rokiem, gdyż po wielu latach Inspekcja Weterynaryjna znalazła się w budynku na miarę swojego znaczenia. W blisko stuletniej historii Inspekcji Weterynaryjnej na terenie Powiatu Tucholskiego staraliśmy się wykonywać swoje zadania rzetelnie, zgodnie ze sztuką lekarsko – weterynaryjną. Jednakże mieliśmy jedną bolączkę. Bolączką tą był brak własnego budynku. Gdzieś się zawsze tulaliśmy. Mieliśmy podpisywane umowy, ale nie mieliśmy własnego budynku. Mam nadzieję, że na dzień dzisiejszy ten stan odszedł raz na zawsze, tym bardziej, że budynek będzie służyć zarówno nam pracownikom, jak i hodowcom i rolnikom z Powiatu Tucholskiego. W tym miejscu chciałbym podziękować wszystkim osobom bezpośrednio zaangażowanym, ale również innym za pomoc w realizacji naszej idei. Szczególnie chciałbym podziękować panu Staroście za osobiste zaangażowanie i za zrozumienie tej mojej idei. Chciałem też podziękować bardzo mocno, osobiście, panu doktorowi Krzysztofowi Łukaszewiczowi za to, że w tym trudnym okresie wspomagał mnie zarówno swoją wiedzą jak i doświadczeniem. Bez tego byłoby mi ciężko wykonać ten remont i inne rzeczy. Jakie były nakłady? Na zakup budynku wydaliśmy 321.500 zł. Remont w 2016 roku wyniósł 169.555 zł i remont w 2017 roku wyniósł 85.000 zł. Budynek mimo, że stary jest nowy. Został wymieniony dach, zrobiono elewacje, opaski wokół budynku. Wymieniono całą kanalizację, całą instalację grzewczą. Wyremontowano wszystkie gabinety, pokoje. Zostało wykonane też ogrodzenie. Na ten rok jeszcze pozyskałem pieniądze, żeby zrobić stację wytrawiania, abyśmy ją mieli. Staram się też o pieniądze na wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych, bo on wymaga remontu.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Bardzo się cieszę, że w końcu Inspekcja Weterynaryjna Powiatu Tucholskiego jest we własnej siedzibie. Poczynione nakłady są nakładami pomyślanymi perspektywnie, dlatego że ta inwestycja przewiduje możliwość rozbudowy tego budynku, dla wzrastających potrzeb inspekcji weterynaryjnej. Ja w tym miejscu też osobiście panu i na pana ręce dla wszystkich pracowników chcę złożyć podziękowania za dotychczasową działalność. Wiemy jak wiele zadań państwo musicie ogarniać swoimi skromnymi środkami i skromnymi zasobami kadrowymi. Ważne jest to, że przy zrozumieniu i współpracy służb wojewody, i tu chcę powiedzieć, że ta idea, o której pan powiedział, jest też udziałem Wojewódzkiego Inspektora Weterynaryjnego pana Jerzego Dymka. On bez reszty tą ideę realizuje, bo ją też widzi w tym wypełnianiu swoich codziennych obowiązków służbowych. Na dzień dzisiejszy nie ma jeszcze przepisów, ani aktów wykonawczych dotyczących poszerzenia zakresu działalności inspekcji weterynaryjnej, ale już dzisiaj można powiedzieć, panie Inspektorze, że budynkiem już dzisiaj jesteście lepiej przygotowani niż było to dotychczas. To, że możemy dzięki rozumieniu własnych potrzeb przy tej okazji współpracować to tylko jest nam miło, że w jakiejś części możemy się przyczynić do lepszego życia zawodowego tych służb, które do tego zostały powołane. Oczywiście tak jak panu doktorowi, tego samego chciałbym życzyć pani dyrektor naszego Sanepidu.

Pamiętajmy, że w budynku, w którym jest Sanepid, mamy zlokalizowane dwie instytucje. To jest Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tucholi. Proszę mi wierzyć, że Zarząd wspólnie z radnymi, z kolegą Krzysztofem czyniliśmy starania o poprawę struktury dla Inspekcji Weterynaryjnej, to samo czynimy celem poprawy tych wszystkich parametrów, nie tylko ze względu własności, ale też ze względu na te zajmowane pomieszczenia, które państwo macie, obecnie ze służbami pana Wojewody, co myślę, że dla nas wszystkich tutaj obecnych jest ważne z punktu działania tej naszej działalności nie tylko w obrębie Rady. Pamiętajmy jedno, że dzisiaj własność i inwestycje, które zostały poczynione, zawsze czynią taki twardy punkt i fundamenty pod istnienie tej instytucji na terenie danej jednostki samorządowej. To nam w zasadzie przyświeca. Ważne jest to, żeby będąc właścicielem i mając przygotowane i poniesione nakłady inwestycyjne myślę, że możemy być spokojni o przyszłość w ramach ewentualnych zmian struktury funkcjonowania Inspekcji. Dlatego jest nam to szczególnie bliskie, aby takie samo narzędzie miała Powiatowa Stacja Sanitarna w Tucholi. Uważamy, że to jest podstawa do tego, aby w ewentualnym zakresie zwiększenia tych obowiązków, z mapy Powiatu Tucholskiego nigdy tego typu instytucja nie zniknęła i nie została przeniesiona na teren innego Powiatu. To jest nasze podstawowe zadanie. Bardzo dziękujemy panu i pana pracownikom. Proszę te nasze podziękowania od nas i całej Rady wszystkim pracownikom przekazać.

p. Beata Rode – radna

Ja bardzo dziękuję panu doktorowi i pracownikom za zaangażowanie, za rzetelną pracę na rzecz rolników z terenu Powiatu Tucholskiego. Rolnicy bardzo cenią to, że pan doktor i współpracownicy uczestniczą w licznych szkoleniach i spotkaniach dla rolników. Pan doktor bardzo chętnie dzieli się swoją wiedzą i przekazuje bieżące informacje rolnikom, które ułatwiają prowadzenie działalności rolniczej. Za to bardzo dziękuję w imieniu swoim i rolników.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Chciałbym tylko do tego dodać, że rzeczywiście nieskrywana satysfakcja, że udało się przeprowadzić to o czym mówił pan Starosta. Jak państwo wiecie wspólnie z doktorem Mikołajczakiem można już w tej chwili powiedzieć, organizowaliśmy w ogóle ten Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Tucholi. Chciałbym docenić tutaj szczególnie sprawę, że w momencie tych remontów rzeczywiście skala ich była bardzo duża, że dzięki panu doktorowi ten Inspektorat normalnie funkcjonował. Całe piętro, a potem cały parter był w rozsypce, przebudowany łącznie z wszystkimi instalacjami, a mimo to dzięki dobrej organizacji pracy udało się zrobić to, że Inspekcja Weterynaryjna sprawowała przez cały ten czas swoją funkcję należycie. Tutaj głównie się należą podziękowania.

Radni nie mieli uwag, dlatego Przewodnicząca zamknęła ten punkt porządku obrad.

## **Ad. 12.**

Do informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy, Oddział w Tucholi z realizacji zadań w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa na terenie Powiatu Tucholskiego głos zabrali:

p. Krzysztof Babiński – Kierownik OT WIORiN

Chciałbym przeprosić, że w zeszłym roku nie udało mi się być na sesji. Postaram się w latach następnych nie zawieść. Podobnie jak poprzednicy przekazałem raport z działalności Inspekcji. Nie będę się powtarzał, tylko tytułem uzupełnienia dodam, że pobieramy też takie próby na pozostałości w produktach rolnych i zdarzyło nam się jedno przekroczenie. Nie jest ono w systemie RASF. Stwierdziliśmy substancję aktywną, która już dwa lata jest wycofana ze stosowania. Dziwnym trafem zdarzyło nam się to w uprawach sadowniczych. Będziemy tą sprawę wyjaśniać. Mówili państwo dużo o nawalnicy. Jeżeli chodzi o naszą działalność to może sama nawalnica nie, ale przebieg pogody ma duży wpływ na rolnictwo, szczególnie na nasiennictwo na naszym terenie. Te materiały nasienne, które były u nas uprawiane rzeczywiście w 50 % jeżeli chodzi o zboża ozime nie przechodzą badań laboratoryjnych i niespecjalnie się do siewu nadają. Natomiast jeżeli chodzi o dostępność tego materiału to na terenie naszego Powiatu jest tyle firm, które prowadzą obrót, że na dzień dzisiejszy problemu z tym materiałem nie będzie. Jest taka informacja dla rolników, którzy sięją materiał z własnego zbioru, że powinni przed wysiewem w jakiś sposób ten materiał sprawdzić, czy on rzeczywiście się do tego siewu nadaje. Jakość tego materiału z punktu widzenia nasiennego i spożywczego nie zawsze jest właściwa.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Dla pana i dla pańskich współpracowników od nas należą się słowa podziękowania. Inspekcja, którą reprezentuje pan Krzysztof jest taką inspekcją częstokroć niezauważalną. Wierzcie mi z mojego doświadczenia, w kontaktach może w tej chwili nie tak częstych, na linii producent jest to inspekcja, która czuwa nad naszym bezpieczeństwem i nad naszym zdrowiem. Proszę sobie wyobrazić, że stosowane środki ochrony roślin zostawiają, lub mogą zostawiać poważny ślad w tym co spożywamy na co dzień. Pan Inspektor mógłby o tym bardzo dużo powiedzieć, ale tak jak wszyscy inspektorzy z należytą sobie skromnością też nie chce powodować, że na skutek swej wiedzy mógłby większość nas przestraszyć i tak jak dzisiaj tutaj jesteśmy wielu z nas mogłoby się stać wegetarianami lub weganami. Czasami jest to laboratoryjna mrówcza ciężka praca nie powodująca utrudnienia życia rolnikom. To jest współpraca z rolnikami, dlatego że ileś środków ochrony roślin co roku jest modyfikowana, ale też i wycofywana z możliwości użycia. W owocach miękkich producenci dzisiaj są zobowiązani do przebadania na ponad 300 różnych frakcji związków chemicznych. Ich przekroczenie w którymkolwiek zakresie może powodować, że spożywane przez nas jakiekolwiek produkty spożywcze mogą się przyczynić za rok, dwa lub dziesięć.

p. Krzysztof Babiński – Kierownik OT WIORiN

Tych prób jest cały czas za mało. Na terenie Powiatu jest to około 10 – 12 takich prób. To są badania kosztowne. Rzeczywiście tych stwierdzanych pozostałości jest rokrocznie coraz więcej. To może się wiązać z różnymi sytuacjami. My tutaj zwracamy uwagę na jedną rzecz, że taka wielozadaniowość tej produkcji roślinnej polega na tym, że rolnicy często polegają nie zawsze na fachowym doradztwie. Pozostałości, które my stwierdzamy są poza systemem RASF. Ci rolnicy, którzy produkują na dużych obszarach oni są rzeczywiście kontrolowani dwuetapowo. Jednostki, które odbierają od nich produkty same mają wymagania odnośnie chemii i oprócz tych naszych prób te wszystkie materiały, które trafiają do dużych zakładów przetwórczych są i tak badane indywidualnie przez te jednostki.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Owoce miękkie to największe zagrożenie, bo to jest materiał, który najszybciej chłonie, ale też najszybciej oddaje to. Panie Inspektorze jeszcze raz bardzo dziękuję i nasze podziękowania dla wszystkich pozostałych pańskich współpracowników.

p. Beata Rode – radna

Ja chciałabym również złożyć podziękowania na ręce pana Kierownika dla pana i pracowników za taką służbę na rzecz rolników zarówno z terenu Powiatu Tucholskiego jak i Sępoleńskiego, gdyż Inspektorat w Tucholi obejmuje te dwa Powiaty. Rolnicy bardzo pozytywnie oceniają merytoryczność i fachowość pracowników.

p. Jan Przybysz – radny

Poprosił o 5 minut przerwy.

Przewodnicząca ogłosiła 5 minut przerwy. Po przerwie

### **Ad. 13.**

Do projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej przystąpienia przez Powiat Tucholski do realizacji zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C na odcinku od km 12+555 do km 13+400 Etap II” głos zabrali:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Jest to uchwała, która w jakiś sposób wprowadza korektę do wcześniej podjętej uchwały. Powodem tego jest kilometraż. Ten kilometraż musi się zmieścić w bezpiecznej odległości do 1000 metrów, aby móc w tym trybie ten odcinek drogi robić. W przeciwnym wypadku będziemy musieli robić wszystkie uzgodnienia w tym również rolno-środowiskowe.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Komisja Finansów i Gospodarki na posiedzeniu w dniu 18 września pozytywnie zaopiniowała przedstawiony projekt uchwały.

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i KF

Komisja Edukacji w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej przystąpienia przez Powiat Tucholski do realizacji zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C na odcinku od km 12+555 do km 13+400 Etap II”.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa, LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu Tucholskiego na posiedzeniu w dniu 20 września 2017 roku w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

p. Andrzej Myszkowski – radny, Przewodniczący Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia

Chciałbym zapytać o jaką drogę chodzi.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Jest to droga z Bysławia do Bruchniewa. Chodzi dokładnie o odcinek w kilometrażu określony, zaczynający się przed skrzyżowaniem przed Lubiewem, a kończący się na wyjściu jeszcze przed Domem Kultury.

**Radni nie mieli więcej uwag, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej przystąpienia przez Powiat Tucholski do realizacji zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C na odcinku od km 12+555 do km 13+400 Etap II”, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXVII/223/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

#### **Ad. 14.**

Do projektu uchwały w sprawie przystąpienia przez Powiat Tucholski do realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1033C relacji Wielki Mędromierz – Gostycyn Etap I” głos zabrał:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Rzeczywiście pan radny ma rację, dlatego że powinniśmy wpisywać relację. Numer drogi i kilometraż jest określony w poprzedniej uchwale. Zabrakło tutaj tej relacji. W przypadku tej uchwały to nie jest korekta, tylko jest to nowa uchwała w zamian za wcześniej podjętą. Tak jak w uzasadnieniu jest to zapisane, dotyczy również częściowego elementu. W przypadku poprzedniej uchwały było to określone jako etap II, więc etap, który ta inwestycja w przypadku kolejnych projektów na ten sam odcinek Bysław – Bruchniewo może być realizowana. Zresztą ten odcinek jest też zgłoszony do zarządzania kryzysowego. Jest to ze względu na to, iż po wykonaniu projektu powstał ostateczny kosztorys. Tutaj w tym kosztorysie zmieniła się cena ze względu na to, iż musiała być zaprojektowana kanalizacja deszczowa. Uchwała ta została wywołana ze względu na zwiększenie kosztów i ujednolicenie nazwy zadania z dokumentacją techniczną i projektową.

**Radni nie mieli więcej uwag, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie przystąpienia przez Powiat Tucholski do realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1033C relacji Wielki Mędromierz – Gostycyn Etap I”, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXVII/224/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

#### **Ad. 15.**

Do projektu uchwały w sprawie nadania statutu Domowi Dziecka w Tucholi głos zabrali:

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i KF

Komisja Edukacji w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie nadania statutu Domowi Dziecka w Tucholi.

**Radni nie mieli więcej uwag, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie nadania statutu Domowi Dziecka w Tucholi, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXVII/225/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

#### Ad. 16.

Do projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań i wysokości środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych na rok 2017 głos zabrali:

p. Zofia Łacka – Skarbnik Powiatu

Jeżeli chodzi o dokonywane zmiany, to w rehabilitacji społecznej zmniejszono zakup sprzętu rehabilitacyjnego i przesunięto kwotę 800 zł na likwidację barier architektonicznych.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Komisja Finansów i Gospodarki na posiedzeniu w dniu 18 września w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała przedstawiony projekt uchwały.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa, LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu Tucholskiego na posiedzeniu w dniu 20 września 2017 roku w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

**Radni nie mieli więcej uwag, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań i wysokości środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych na rok 2017, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXVII/226/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

#### Ad. 17.

Do projektu uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2017 głos zabrali:

*Przewodnicząca poinformowała, że zmiany w budżecie były szczegółowo omawiane na poszczególnych Komisjach.*

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i KF

Komisja Edukacji na posiedzeniu w dniu 19 września w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2017.

p. Andrzej Myszkowski – radny, Przewodniczący Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia

Komisja nie odbyła się z powodu braku frekwencji oraz braku członka Zarządu.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa, LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu Tucholskiego na posiedzeniu w dniu 20 września 2017 roku w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Komisja Finansów i Gospodarki na posiedzeniu w dniu 18 września omawiała tą uchwałę dość szczegółowo. Pani Skarbnik przedstawiła wszystkie elementy tej uchwały i zmiany, które były treścią tej uchwały. W wyniku głosowania Komisja Finansów i Gospodarki jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała przedstawiony projekt uchwały.

**Radni nie mieli uwag, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2017, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXVII/227/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 18.**

Do projektu uchwały w sprawie udzielenia Gminie Tuchola pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy głos zabrali:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Wracamy do tematu, od którego zaczęliśmy. Ogrom strat jakie powstały w wyniku nawałnicy, która przeszła w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r. nad terenem Powiatu Tucholskiego i znajdującymi się w jego składzie gminami, a więc Gminami Tuchola, Lubiewo, Kęsowo, Gostycyn i Cekcyn spowodował, że proponujemy w niniejszej uchwale pomoc finansową udzieloną przez Radę Powiatu Tucholskiego. Zarząd Powiatu proponuje przekazanie dla wyżej wymienionych poszkodowanych na terenach tych gmin, pomocy finansowej w formie dotacji celowej w łącznej kwocie 41.600 zł z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków celowych dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona, naszym zdaniem, klęski żywiołowej, która miała miejsce w nocy z 11 na 12 sierpnia. Państwo macie w kolejnych punktach kolejne uchwały w celu udzielenia tej pomocy. Kwota, która tu łącznie została pokazana jako kwota 41.600 zł została podzielona celem przekazania na poszczególne gminy według tzw. algorytmu, który jest składową średnich ilości i wielkości zdarzeń na poszczególnych gminach, dotyczących ilości uszkodzonych budynków mieszkalnych, budynków gospodarczych i z tego wynikłe są kwoty. Kwoty kształtują się następująco: pomoc dla Gminy Tuchola – 6.250 zł, Gmina Lubiewo – 1.250 zł, Gmina Kęsowo – 22.500, Gmina Gostycyn – 11.600 zł. To daje w łączną kwotę 41.600 zł.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady, Przewodniczący Komisji FiG

Komisja Finansów i Gospodarki jeszcze w dniu dzisiejszym musiała spotkać się i zaopiniować te uchwały. Na pierwszym posiedzeniu nie było do końca wiadomo, jaki będzie podział tych środków. Dzisiaj omawialiśmy te uchwały. Wszystkie uchwały dotyczące tej pomocy finansowej zostały jednogłośnie pozytywnie zaopiniowane.

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i KF

Komisja Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej na posiedzeniu w dniu 19 września w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekty uchwał w sprawie udzielenia Gminie Tuchola, Gminie Lubiewo, Gminie Kęsowo i Gminie Gostycyn pomocy finansowej.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa, LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu Tucholskiego na posiedzeniu w dniu 20 września 2017 roku w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekty uchwał w sprawie udzielenia Gminie Tuchola, Gminie Lubiewo, Gminie Kęsowo i Gminie Gostycyn pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy.

*Wobec braku pytań, Przewodnicząca poprosiła o wpisanie w miejsce kropek kwoty 6.250 zł.*

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie udzielenia Gminie Tuchola pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXVII/228/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 19.**

Do projektu uchwały w sprawie udzielenia Gminie Lubiewo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy nie wniesiono uwag.

*Przewodnicząca poprosiła o wpisanie w miejsce kropek kwoty 1.250 zł. Opinie Komisji zostały przedstawione przy poprzedniej uchwale.*

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie udzielenia Gminie Lubiewo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXVII/229/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 20.**

Do projektu uchwały w sprawie udzielenia Gminie Kęsowo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy nie wniesiono uwag.

*Przewodnicząca poprosiła o wpisanie w miejsce kropek kwoty 22.500 zł. Opinie Komisji są pozytywne.*

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie udzielenia Gminie Kęsowo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXVII/230/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 21.**

Do projektu uchwały w sprawie udzielenia Gminie Gostycyn pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy nie wniesiono uwag.

*Przewodnicząca poprosiła o wpisanie w miejsce kropek kwoty 11.600 zł. Opinie Komisji zostały przedstawione przy poprzedniej uchwale.*

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie udzielenia Gminie Gostycyn pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**



## **Uchwała Nr XXXVII/231/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

### **Ad. 22.**

Do projektu uchwały w sprawie udzielenia Gminie Czersk pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy głos zabrał:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Jak w uzasadnieniu, dotacje, które są dotacjami celowymi, czy celowanymi, w tym przypadku darczyńcy przekazali środki pieniężne w kwocie 1.000 zł i 300 zł na pomoc poszkodowanym w Rytlu. W związku z tym my te pieniądze dla Gminy Czersk celem udzielenia pomocy finansowej przekazujemy.

**Radni nie mieli pytań, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie udzielenia Gminie Czersk pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków nawałnicy, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

## **Uchwała Nr XXXVII/232/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

Salę opuścili radni Honorata Szanecka i Andrzej Pruszek. W sesji uczestniczy 12 radnych.

### **Ad. 23.**

Udzielono następujących odpowiedzi na zapytania i interpelacje:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Będziemy odpowiadać wspólnie z całym Zarządem. Zaczę od pierwszej interpelacji pani radnej Gromowskiej. Chodzi o miejscowość Piła i indywidualne przypadki dotyczące drzew. Rzeczywiście tam, gdzie istnieje tego typu zagrożenie, będziemy reagować. Tylko chcę Państwu powiedzieć, mówię to z pełną odpowiedzialnością, że niemal każde drzewo, przy każdej drodze powiatowej wymagałoby w tej chwili interwencji polegającej na ścięciu. Państwo przejeżdżając czy to po drogach wojewódzkich, czy po drogach powiatowych i gminnych obserwujecie, że w pierwszych dniach tylko gdzieś tam było widać, że te konary drzew są uszkodzone. Okazuje się, że te złamane konary drzew, które wiszą na korze są w tej chwili suche. To rzeczywiście stanowi zagrożenie. My, jako Zarząd musimy podjąć pilne działania, dlatego że to dotyczy nie pojedynczych drzew, nie dziesiątków, tylko setek, z którymi natychmiast powinniśmy wkroczyć i zapewnić bezpieczeństwo. Na to są potrzebne siły i środki. Z tym sobie musimy poradzić, żeby nie doszło do nieszczęścia. Znane są przypadki, na szczęście nie na drogach powiatowych, ale w innych miejscach, gdzie teraz byle jaki podmuch, może spowodować przewracanie się kolejnych drzew. Po tej nawałnicy wszystkie drzewa mają uszkodzony system korzeniowy. Oby nie doszło tu do nieszczęścia. Myślę, że w trybie pilnym tutaj zastosujemy rozwiązania, dlatego że dysponując określonymi siłami i środkami przy tej ilości drzew moglibyśmy zrobić tylko jedno, odłożyć wszystkie prace bieżące Zarządu Dróg Powiatowych i tylko się tym zajmować, a jeszcze tego nie zrobilibyśmy w trybie pilnym. Do tego dochodzi pomoc, jaką poszkodowanym poprzez Zarząd Dróg Powiatowych udzielamy. Przypomnę, że na nasz teren w najbliższym czasie zostanie wwieziona około 400 ton materiałów budowlanych, które będą rozdysponowane przez Wojewodę na poszczególne powiaty. Gdybym miał mówić, jaka wielkość będzie dotyczyła naszego Powiatu to wzorem tego Solbetu moge

powiedzieć, że razem z powiatem sępoleńskim z 400 ton otrzymamy razem 60 % tej pomocy. Wjedzie około 240 ton materiałów budowlanych, które trzeba będzie rozdysponować i do osób poszkodowanych najzwyczajniej dowieźć, po to żeby ta pomoc dla tych osób wskazanych przez GOPS-y, przez sołtysów trafiła. Tymi sprawami na pewno się będziemy zajmować. Dotyczy to bardzo podobnych kolejnych interpelacji jeżeli chodzi o drzewa. Tak samo są to drzewa Cekcyn – Krzywogoniec, Toboła – Karczewo, Raciąż – Piastoszyn, Tuchola – Raciąż, Wieszczyce – Karczewo, Gostycyn – Wielka Klonia itd. Ogrom tych zniszczeń jest niesamowity. Pani radna Barbara Drewczyńska – oczywiście Zarząd nie omieszką wystąpić w formie pisemnej do zarządcy i właściciela drogi 237 podając w uzasadnieniu to co pani radna przekazała, a mianowicie zdrowie, życie i bezpieczeństwo mieszkańców, jak również tych wszystkich, bo Legbąd jest też miejscowością turystyczną, przebywających. Chcę tylko pani radnej i państwu powiedzieć, że zadania chodnikowe, podobnie jak w powiecie, realizowane są przy współpracy z samorządami. Wiem, że w tym przypadku również. Do tego trzeba też dopowiedzieć jeszcze jedną rzecz. Na tym wskazanym odcinku, a w ogóle w Legbądzie przy drodze wojewódzkiej nie ma ani jednego metra chodnika. Myślę, że to jest sytuacja, która nie powinna mieć miejsca. Dlatego będziemy czynić starania, aby albo właściciel tej drogi sam podjął działania, albo rzeczywiście wspólnie z samorządem Gminy Tuchola doprowadzić do takiego wspólnego rozwiązania. Chcę Państwu powiedzieć, że tego typu działania podejmowane np. w Gminie Gostycyn przynoszą efekty w postaci wzięcia na siebie wspólnych zadań inwestycyjnych i później jest możliwy nowy chodnik i nowa nawierzchnia asfaltowa. Zresztą z takiego porozumienia w Gminie Gostycyn na drodze 237 będzie wykonany nie tylko chodnik, ale właśnie nowy element nawierzchni w miejscowości Pruszcz. W związku z tą inwestycją, już przechodząc do odpowiedzi na zapytanie pani radnej Ani Ziegler, jest to właściwy moment i czas do tego, aby wykorzystując tą sytuację wspólnie spróbować rozwiązać, może nie aż tak wielki węzeł gordyjski, ale mimo wszystko duży problem skreślenia z drogi wojewódzkiej pod kątem ostrym. W przypadku wykonania tego przez samochody duże, ciężarowe jest to absolutnie niemożliwe. Będzie się to wiązało z inwestycjami, ale to też jest elementem współpracy. Jeżeli w ogóle mówimy, to ta inwestycja Bagienica – Pruszcz będzie się odbywała do momentu zjazdu, który wykonuje zarządca drogi wyższej kategorii. Tam jest też wskazany przepust, gdzie nastąpiło załamanie i ta nowa nawierzchnia załamanie przepustu pokryje. Natomiast zjazd zawsze jest wykonywany przez właściciela drogi wyższej kategorii, w tym przypadku Zarząd Dróg Wojewódzkich. Są możliwe inne sytuacje w drodze porozumienia, ale wówczas ten, kto o tym zawniósł, bierze na siebie obowiązki związane z kosztami. Myślę, że my nie jesteśmy w stanie udźwignąć takiego elementu nie tylko planistycznego, ale też przede wszystkim finansowego. To byłby nie tylko wykup gruntów, przygotowanie podłoża. To materia bardzo złożona i bardzo kosztowna. O tym będziemy rozmawiać z Zarządem Dróg Wojewódzkich. Będziemy się spotykali z panem dyrektorem i będziemy zajmować się nie tylko sprawami w Pruszczu, ale również problemem skrzyżowań, o których mówiliśmy czyli skrzyżowanie drogi 237 i 240, skrzyżowanie z drogą powiatową relacji Bysław – Cekcyn, Raciąż – Piastoszyn. Pamiętamy jak to są bardzo niebezpieczne miejsca. Odpowiadając jeszcze pani radnej Barbarze Drewczyńskiej na temat mierników prędkości chcielibyśmy obserwując to co się dzieje, mam czasami wrażenie takie, że dla naszego bezpieczeństwa czasami nie wiem co jest lepsze, czy wykonanie nowej nawierzchni drogi i w związku z tym szybciej jadące samochody przez miejscowości bez uwzględniania znaków ograniczania prędkości i jakichkolwiek zasad bezpieczeństwa, czy lepiej zostawić te drogi

w stanie rozpadu i wtedy te pojazdy siłą rzeczy jadą wolniej. Oczywiście eskaluję tutaj problem, ale obserwując nie tylko ze swojej miejscowości, ale też z punktu widzenia innych dróg powiatowych, które zostały wyremontowane, wraz z poprawą nawierzchni wzrasta bardzo prędkość. W miejscowościach jest to szczególnie niebezpieczne, mamy rok szkolny. Z tymi miernikami prędkości lepiej, jakby w tym mierniku za przekroczenie wyskakiwał od razu paragon do zapłacenia. Wtedy to by było skuteczne. Oczywiście te mierniki prędkości są elementem projektu i one będą rotacyjnie wędrować po terenie całego naszego powiatu. Jest taki miernik, który został założony w Gminie Gostycyn. Nagrodą za bezpieczną jazdę w tym przypadku jest uśmiech takiego komputerowego człowieka, a za przekroczenie prędkości jest minka, dla każdego mimo wszystko zastanawiająca. Te wszystkie interpelacje dotyczące dróg, których my nie jesteśmy gestorem, zostaną omówione na spotkaniu z dyrektorem Zarządu Dróg Wojewódzkich, gdzie te wszystkie elementy krok po kroku będziemy omawiać. Jeżeli uda nam się doprowadzić do tego, że będzie to czas zbieżny z możliwością spotkania państwa radnych, do którego myślę, że spróbujemy doprowadzić, to do tego spotkania doprowadzimy, ale też o tym państwa radnych poinformujemy. Pani radna Ziegler pytała o skrzyżowanie, ale myślę, że już omówiłem. Ograniczenie prędkości to będzie tzw. wyniesione przejście dla pieszych, które będzie takim wybrzuszeniem ograniczającym płytowym. Większe samochody przejadą pomiędzy, a samochód osobowy niestety będzie musiał zwolnić. To będzie umieszczone na wysokości gimnazjum. Sytuacja jest rzeczywiście tam potrzebna do rozwiązania natychmiast. Materiał już jest zamówiony. Tam jest ograniczenie prędkości do 40 km/h. Rozmawiałem niedawno z dyrektorem Zespołu Szkół i ustaliliśmy, że do czasu zamontowania tego progu będą rotacyjnie, w różnych porach, ale przede wszystkim w porach kiedy dzieci idą do szkoły, patrol policji z radarem. Jesteśmy zdania, że w sposób zdecydowany trzeba wyhamować zapędy i prędkość pojazdów.

p. Anna Ziegler – radna

To znaczy droga powiatowa będzie zgodnie z terminem wykonania, czyli do końca roku 2017 jeżeli pozwolą na to warunki pogodowe zrobiona łącznie z przepustem. Jeżeli chodzi o drogę wojewódzką łącznie ze zjazdem, to będzie to na zasadzie rozmów i prośby, aby to zostało uwzględnione. Czy dobrze to zrozumiałam?

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Tak jak powiedziałem, sytuację omówimy. Bardzo bym chciał, aby w tym spotkaniu państwo radni mogli uczestniczyć. Sami państwo zobaczycie z czym to jest związane i czy to się da, czy się nie da. Na pewno będziemy próbować. To nie jest mały zakres inwestycji. Jeżeli chodzi o interpelację pana Andrzeja Prusaka to poproszę pana Wicestarostę. Chciałbym jeszcze odnieść się w części do interpelacji pani radnej Wilkiewicz. Mamy zanotowane te posesje. Oczywiście tam gdzie możemy wspomóc, będziemy wspomagać w zakresie stawiania znaków ograniczenia prędkości. Jednak to jest to co powiedziałem przed chwilą, na jakimkolwiek odcinku nowa nawierzchnia powoduje większą prędkość. Nie wiem czy jesteśmy już w taki sposób skażeni tym, że to co się nam nakazuje to permanentnie lubimy łamać. W dalszej części proszę pana Wicestarostę.

p. Zenon Poturalski – Wicestarosta Tucholski

W uzupełnieniu tego co przed chwilą mówił pan Starosta ja to nazywam analfabetyzmem swego rodzaju, bo nie czyta się znaków. Zgodnie z państwa decyzją malowarka do pasów została zakupiona. Ona była wykorzystywana. Od czasu nawałnicy niestety nie ma już

czasu nią pracować. Ona bardzo pomogła szybko wymalować te oznakowania, które do tej pory robiliśmy ręcznie, czyli przejścia dla pieszych, linie bezwzględne zatrzymania się przy liniach kolejowych. Nie zdążyła niestety wymalować jeszcze pasów rozgraniczających, ale na pewno do tego też dojdziemy. To, że nie zostało to zrobione przed słynną datą 11 sierpnia to też jest kwestia pogody. Było bardzo dużo dni deszczowych, podczas których wiadomo, że takich prac wykonywać nie można. Teraz kiedy jest troszeczkę lepiej i można by to robić to wszyscy pracownicy wraz z pracownikami interwencyjnymi są skierowani na to, aby starać się usunąć te rzeczy, które na drogach są najgorsze. Nieważne jakie środki zaangażujemy w usuwanie tych drzew to szacujemy, że to potrwa do połowy przyszłego roku. Być może się wyrobimy. Pracujemy w tej chwili nad rozwiązaniami, jeżeli chodzi o kwestie przetargów i nowej uchwały Zarządu o kwestii zbywania tego drewna poprzez właśnie zaangażowanie firm zewnętrznych, by móc maksymalnie to przyspieszyć. Zaniżenia na drodze Śliwice – Czersk i na drodze Lipowa – Lubocień tam wczoraj mieliśmy telefon z Urzędu Gminy i dzisiaj już jest ekipa, która samą nawierzchnią się zajęła a w poniedziałek zajmą się uzupełnieniem tych najgorszych miejsc na poboczach. To będzie w taki sposób wykonane, aby to zabezpieczyć. Pan Andrzej Urbański na końcu zgłosił problem, który będzie i z którego sobie też zdajemy sprawę, pewnie wszyscy. To drewno, które padło trzeba będzie wywieźć. To nawet nie to, że my sami o tym myśleliśmy. Z Dyrektorem Kaczmarkiem z Regionalnej Dyrekcji też była o tym już rozmowa w sprawie pozyskiwania środków nie tylko w tej chwili na remonty, które jak pan wie, są zgłoszone z terenu Gminy Śliwice do funduszu leśnego, ale również później. Dla przykładu taka droga 1003C z Nadolnej Karczmy przez Raciąż do drogi wojewódzkiej czy dalej do Piastoszyna, tam mamy mostek drewniany o nośności 5 ton, a pan Nadleśniczy nam sygnalizuje, że tędy będą musieli wywozić drewno. Nie da się wywozić drewna przez mostek pięciotonowy. Podobno teraz się to sporadycznie zdarza, to ten mosteczek wytrzyma, ale setnego czy dwusetnego już na pewno nie wytrzyma i wtedy może dojść do problemu. Jest to na pewno problem, który nas czeka. Zresztą przypomnę, że pod takim hasłem pozyskaliśmy środki na wyremontowanie dróg w Gminie Cekcyn swego czasu, gdzie nawałnica chwyciła Powiat Tucholski, ale przede wszystkim Świecki. Tam było dużo drewna, które było wywożone. Dzięki temu była przychylność Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i otrzymaliśmy środki na remonty tych dróg. Pani radna Wilkiewicz mówiła o tym ograniczeniu. Oczywiście pochylimy się nad tym tematem. We wtorek, po długim czasie jest spotkanie Komisji do spraw Oznakowania Dróg i to wkleimy w to.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

W ramach refleksji chciałbym się odnieść do tych interpelacji, które na początku pan Starosta czytał odnośnie tych drzew i gałęzi wiszących przy drogach. Rzeczywiście z racji wykonywanego zawodu dużo jeżdżę po tych drogach i naprawdę jeżeli wiatr zaczyna wiać, jestem przerażony, czy gdziekolwiek dojadę. Cieszę się, że Zarząd widzi potrzebę, aby to jak najszybciej uporządkować, aczkolwiek przerażała mnie wiadomość, że to połowa przyszłego roku. Teraz jesień i wiosna to będzie rzeczywiście najgorzej kiedy zacznę wiać. Też uważam, że całe drzewa często powinny być usunięte, a nie tylko te elementy, które tam się zdarzają. Byłem świadkiem usuwania jednego elementu drzewa, które nadawałoby się całe do usunięcia, natomiast straż zaangażowała swoje siły i środki obcinając tylko górne, wiszące gałęzie, gdzie z tego drzewa już niedużo zostało. Może czasami organizacyjnie byłoby coś do poprawienia i można zwrócić na to uwagę. Nasunęła mi się jedna rzecz, odnośnie interpelacji, którą zgłasza pani Wiceprzewodnicząca odnośnie drogi

z Czerska. Tam następowała jakaś przebudowa infrastruktury podziemnej. Stała się strasznie niebezpieczna sprawa, bo nawierzchnia jest wysypana kamyszkami. W trakcie zjazdu z góry, przy hamowaniu samochod na tych kamyszkach leci. Jest bardzo ślisko na tych kamyszkach. Prosiłbym, aby zwrócić uwagę, żeby jak najszybciej tą nawierzchnię uzupełnić. Nie wiem, czy to wykonawca, który to robił, czy Zarząd Dróg Wojewódzkich.

p. Halina Janowska – Gilka – Wiceprzewodnicząca Rady

Chciałabym jednym zdaniem poprzeć wnioski o to szybkie usuwanie drzew. Ja wiem, że wszystko wymaga pieniędzy, czasu, wszelkich nakładów. Właśnie dwa dni temu słuchałam prognozy pogody długoterminowej, ale amerykańskiej. Zwykle ona się sprawdzała. W tym roku nareszcie ma być bardzo ciężka zima, więc też śnieżna. To będzie skutkowało tym, że na drzewach będzie osadzał się lód, szadź, śnieg i to będzie tym bardziej powodowało łamanie się gałęzi. Jak się da przygotować przed tym, to byłoby naprawdę bardzo wskazane.

p. Zenon Poturalski – Wicestarosta Tucholski

Kiedyś się mówiło, że jak się da to się robi. Ja powiedziałem o tym, że czynimy wszelkie możliwe starania, aby to przyspieszyć, z tym że nie jest to łatwe, bo jest kwestia braku rąk do pracy. Oczywiście pan Wiceprzewodniczący ma rację. Też uznaliśmy, że to trochę nieracjonalne działanie, bo podcinają gałęzie, korzystają z wysięgnika, a lepiej było to drzewo od razu ściąć, ale straż pożarna dostała po prostu takie polecenie z centrali, że ma to robić, więc to robiła. Przy okazji chciałem się jeszcze „uczepić” słowa, które powiedziała pani radna Gromowska o usuwaniu tych drzew wspólnymi siłami. Będziemy, jeżeli będzie trzeba zgłaszać się do państwa radnych, bo macie swoje przełożenia na wójtów gmin, w których mieszkacie, bo próbowaliśmy się w jednej gminie zabrać do sukcesywnego usuwania i fantastycznie Zarządowi Dróg pracowało się ze strażakami ochotnikami, kiedy nasi pilarze spuszczały drzewa, oni je tylko obrabiali i taka ekipa potrafiła jednego dnia usunąć 40 drzew, czyli to naprawdę jest kolosalne tempo. Normalnie, jak nasza ekipa usunie 5 drzew to jest sporo. Niestety wójt odmówił pomocy strażaków ochotników, bo stwierdził, że wydał już wystarczająco dużo środków na ich opłatę. Nie będę wymieniał, która to gmina. Jeżeli trzeba będzie, to będę państwa radnych prosił o wsparcie w tym zakresie. Naprawdę wspólnymi siłami moglibyśmy to też przyspieszyć.

p. Jan Przybysz – radny

Tak gwoli uzupełnienia tego raportu, który pan Starosta przedstawił. Te dane na pewno już się zmieniły. Ja patrząc na to sprawozdanie porównałem same tylko wydatki, jakie poniosła oświata w Gminie Kęsowo. Tam było ujęte 180.000 zł, a nasze szkody w całej gminie to około 500.000 zł. Tutaj mamy 320.000 różnicy i taką informację daliśmy do pana Wojewody, daliśmy do Ministerstwa Edukacji. W tej chwili czekamy na rozstrzygnięcia jakie tam zapadną i te środki do nas prawdopodobnie spłyną. Myślę, że jeszcze trwają pewne szacunkowe wyliczenia co do strat. Na pewno te wielkości będą o wiele, wiele większe. One już są przerażające, ale myślę, że jak przyjdzie do ostatecznego raportu to jeszcze się mocno zdziwimy tymi stratami.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Oczywiście wszędzie zaznaczałem, że dane, którymi dysponujemy, są to dane szacunkowe. O takie dane poprosił nas Marszałek Województwa i te dane odnośnie tych strat są też

wielkościami szacunkowymi. Kiedy one będą ostateczne ? Wtedy kiedy skończy się akcja ratunkowa. Chcę tylko Państwu przypomnieć, że w tej chwili jesteśmy w trakcie chyba tego najważniejszego etapu akcji ratunkowej po nawałnicy, a mianowicie walki z czasem, aby zdążyć przed zimą. Pani Przewodnicząca mówiła o tym, iż prognozy amerykańskie mówią o tym, że będzie sroga zima i ja myślę, że lepiej żeby nas to nie spotkało. Nawiązując jeszcze do tego tematu drzew, myślę że jeżeli nie uda nam się znaleźć wspólnej platformy z gminami i strażakami ochotnikami, celem natychmiastowego szybkiego usuwania tych drzew, będziemy musieli poprosić panią Skarbnik o pilne znalezienie środków w budżecie. Ja sobie zdaję sprawę, że nic nas nie wytłumaczy, jeżeli coś się stanie. Jeżeli nie nastąpi wspólne zrozumienie tematu i wspólne działania to tak naprawdę będziemy zmuszeni tak jak właściciele lasów prywatnych w oparciu o firmy zewnętrzne dokonać w oparciu o możliwości finansowe szybkiej reakcji. W mojej ocenie termin przyszłoroczny zakończenia usuwania jest nie do przyjęcia. W związku z tym musimy sobie z tą sytuacją poradzić. Tych drzew, które natychmiast powinny być usunięte myślę, że nie są setki tylko tysiące. To jest bardzo realne zagrożenie. Do tego dojdzie to co jest w tej chwili udziałem gmin. Pan Wojewoda będąc i wręczając promesę w Gminie Gostycyn powiedział, że jest to pierwsza z 63 promes, które będą przeznaczone na usuwanie skutków. My mamy dwie pierwsze drogi zgłoszone, których się spodziewamy. To są dwa kierunki: Raciąż – Piastoszyn i Wielki Mędromierz – Łyskowo. Jeżeli przyjdą promesy na te dwa zadania to potrzebujemy dwudziestoprocentowego udziału własnego. Tutaj dobrze koledzy wyliczyli, że jest to kwota 1.200.000 zł. Te inwestycje przyjdą na gminach, które są w tej chwili ze względu na własne koszty i na własne zadania, które wykonują obciążone i udział własny przypadnie prawdopodobnie po naszej stronie. My jesteśmy naprawdę w programie naprawczym i z jednej strony przyjdzie zadanie z 80 % dofinansowaniem, a skąd my weźmiemy pieniądze. To jest naprawdę duże dla nas w tej chwili wyzwanie, duże wyzwanie dla Zarządu, duże wyzwanie dla pani Skarbnik. Ale będziemy musieli temu sprostać.

p. Zenon Poturalski – Wicestarosta Tucholski

Przez pewną część sesji, jak państwo zauważyli, byłem nieobecny. Chcę o tym powiedzieć, raz że chcę się usprawiedliwić i dwa, żeby powiedzieć, że pomoc, którą otrzymujemy z innych powiatów ma różną formę. Otrzymujemy pomoc finansową, ale właśnie byłem oddać, bo mieliśmy pożyczony od samego początku rękaw z Zarządu Dróg Powiatowych z Aleksandrowa Kujawskiego. Właśnie pan Wicestarosta z Dyrektorem przyjechali go odebrać, bo już też potrzebują. Dzięki dzisiejszej Państwa decyzji w najbliższym tygodniu będziemy mieli już taki sam rękaw swój. Te prace będą mogły nieprzerwanie trwać. Przy okazji chciałem powiedzieć, że kosztuje on 61.500 zł. Oczywiście kupujemy przy okazji frezarkę, bo nasza już prawie nie istnieje, za kwotę 21.000 zł. Jeszcze jeden sprzęt, który pracuje w Zarządzie Dróg jest przekazany z inicjatywy własnej Ochotniczych Hufców Pracy z Włocławka czyli koparko – ładowarka. Mamy jedną swoją i ta jest druga. Do dyspozycji postawiono nam kilka takich sprzętów, ale ponieważ pracownika z uprawnieniami dodatkowego mamy jednego, czyli dwóch w ZDP to wzięliśmy tą jedną i ona naprawdę bardzo się przydaje. Ona jest nam oddana do czasu kiedy będzie potrzebna.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Pan Starosta mówił o intensywnym wywozie drewna po naszych drogach powiatowych. Do tego odniósł się nie w skonkretyzowanej rozmowie, ale odniósł się dyrektor Janusz Kaczmarek i powiedział, że tak jak wcześniej o tym pamiętał, że po nawałnicy z 2012 roku Lasy pomagały i udzielały pomocy przy remoncie dróg, tak samo tutaj na tych kierunkach,

bo tu wszystkie drogi powiatowe będą objęte wywozem. Fundusz leśny, którego pomoc jest przeznaczona dla właścicieli lasów państwowych w tej chwili wszystkie drogi powiatowe będą pod intensywnym użytkowaniem dużego i ciężkiego sprzętu. Mamy też przykłady, że nowe nawierzchnie, które niedawno były położone, na skutek tego, że drzewa się przewróciły też mają uszkodzoną nawierzchnię i to w stopniu znacznym. Czekają nas nie lada wyzwania. Z tymi drzewami myślę, że jest to najpilniejsze i najgorętsze wyzwanie.

#### **Ad. 25.**

Wnioski i oświadczenia radnych:

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji Edukacji KiKF

Na posiedzeniu Komisji w dniu 19 września oprócz materiałów sesyjnych oraz analizy sprawozdania z wykonania budżetu Komisja wypracowała następujący wniosek: „Komisja wnioskuje do Zarządu Powiatu o sprawdzenie możliwości prawnych i finansowych podniesienia wynagrodzeń dla pracowników Starostwa Powiatowego, którzy ze względu na realizację programu naprawczego nie podlegają podwyżkom”. Jesteśmy przed projektem budżetu na rok 2017. Znamy założenia programu naprawczego i tego, że podwyżek w Starostwie Powiatowym nie będzie. Jednakże są ciągłe informacje dotyczące podnoszenia najniższej krajowej i generalnie świadczeń pracowniczych. Wydaje nam się, że jeżeli tylko Zarząd znalazłby w budżecie jakieś pieniądze, to trochę zasmucił mnie pan Starosta mówiąc, że wyzwanie będzie stało przed nami, związane z wkładem własnym do tych wszystkich projektów. Jako Komisja uważamy, że można byłoby się w tym temacie zorientować i pochylić.

p. Barbara Drewczyńska – radna

Jako odskocznia od tych wszystkich problemów związanych z nawałnicą zapraszam wszystkich państwa i mieszkańców Powiatu na piąty już rajd rowerowy, który jest organizowany przez naszą szkołę. Ten rajd odbędzie się 7 października w sobotę. Startujemy o 10.00. Zapisy od godziny 9.00. Zapewniamy atrakcyjną trasę po naszych Borach Tucholskich, które co prawda uległy zniszczeniu, ale jeszcze wiele pięknych zakątków się ostało na szczęście. Zapraszamy, będą atrakcyjne nagrody i ciekawie spędzony czas. Zapraszam serdecznie.

p. Andrzej Urbański – radny

Po rajdzie w takim razie zaproszę na bieg 14 października, który został przełożony z 12 sierpnia po nawałnicy. Jest tam bardzo dużo osób. Bardzo dużo uczestników to ludzie z całego kraju, miejscowi biegacze są w mniejszości. Będzie około 700 uczestników biegu i marszu. Dziękuję Zarządowi za ufundowanie nagród dla najlepszych zawodników z Powiatu i zapraszam o 14.00. Będzie to bieg na 10 kilometrów. Jego celem jest promocja tego, że Bory zostały uszkodzone, ale nie zostały zniszczone, że warto tutaj przyjeżdżać.

p. Małgorzata Oller – Przewodnicząca Rady

Ja sobie pozwolę w tym punkcie wystąpić z takim zapytaniem. Wiadomo, że jest decyzja środowiskowa na budowę przebiegu obwodnicy. Na jakim etapie jest cała procedura z tym związana? Były jakieś założenia, byliśmy na spotkaniu w Bydgoszczy i jak to na dzisiaj wygląda. Mówię to dlatego, że ruch pojazdów jest coraz bardziej uciążliwy. Moje pytanie dotyczy tego, co w tym temacie posuwa się do przodu. Sprawy organizacyjne: wpłynęło

zaproszenie do Rady Powiatu na obchody rocznicy podpisania porozumień sierpniowych, które odbyły się 3 września 2017 r., wpłynęło wystąpienie pokontrolne przekazane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Bydgoszczy do wglądu w Biurze Rady Powiatu. Wpłynęło też zaproszenie na koncert Tytusa Wojnowicza wraz z Orkiestrą „Campanella”, który odbył się 9 września 2017 r. i jest zaproszenie na uroczyste rozpoczęcie robót na drodze 240, które odbędzie się 29 września br. Następną sesję odbędzie się na terenie Gminy Kęsowo prawdopodobnie w Domu Kultury.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

W sprawie jednego z oświadczeń muszę powiedzieć, że Zarządu i pani Skarbnik w tym roku jeszcze nie było w Ministerstwie Finansów, więc na pewno się tam udamy. Z aktualności mogę państwu powiedzieć w liczbach ogólnych, że na dzień dzisiejszy zadłużenie Powiatu wynosi 25,5 mln zł. Czekają nas naprawdę poważne wydatki inwestycyjne. Ja już Państwa wcześniej informowałem, że podjąłem inicjatywę, pani Skarbnik mówiła, że z góry moje działanie skazane jest na niepowodzenie i niestety po raz kolejny miała rację. Chcieliśmy z Ministerstwem zawrzeć coś w rodzaju umożliwienia nam wzięcia kredytu pod zastaw na cele inwestycyjne. Niestety powiedziano nam, że jeżeli chcemy takie działania podjąć to mamy spłacić najpierw kredyt, który został przez Państwo nam udzielony. Tego kredytu na dzień dzisiejszy jest 15 mln zł. Nawet gdybyśmy zrobili coś takiego, że spłacimy całe 25 mln zł to i tak nie moglibyśmy wziąć kredytu ze względu na niespełnienie tego wskaźnika art. 243, który mówi o tym, iż średnia z ostatnich trzech lat ....

p. Zofia Łacka – Skarbnik Powiatu

Nie przekracza przelicznika, bo jest taki wzór w ustawie o finansach publicznych. Ten wskaźnik jest bardzo korzystny wtedy, kiedy Powiat realizuje wydatki inwestycyjne, robi inwestycje i pozyskuje dochody własne, bieżące. W związku z tym, że my mamy bardzo mało inwestycji, również patrząc na nasz WPF do momentu pisania informacji za półroczne relacja, o której mowa jest niespełniona w 2018 r. i w 2022 i 2023 roku. Natomiast w roku 2019, 2020 i 2021 jest spełniona po zebraniu danych. Nie wiemy jak będzie przy projekcie budżetu, bo ona się zmienia w zależności od wykonania, od tego jak przyjmujemy dochody i wydatki. Musimy mieć spełniony wskaźnik w ostatnim roku, kiedy spłacamy pożyczkę. Jak wiemy, w programie naprawczym jest założenie, że podwyżki mają być od 2019 roku.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

To będzie o wskaźnik 2,5 % do poziomu inflacji. Wyobraźcie sobie państwo jakie to są pieniądze. Pani Skarbnik przygotowuje co kwartał raport, gdzie rygor wynagrodzeń jest naprawdę przez Ministerstwo ściśle przestrzegany. Z każdego wydatku na wynagrodzenia pani Skarbnik musi składać obszerne wyjaśnienia. Staramy się robić wszystko co nie jest składnikiem podwyżki płac. To są nagrody. Takie nagrody w tej kadencji, w zeszłym roku pracownikom udzielono. Jest to kwota w granicach od 150 do ponad 200 zł raz w roku, ale jest to kwota, która przypada w wielkości od 150 do ponad 200 zł na miesiąc dodatkowo jednorazowo. My nie możemy tego zrobić ani wcześniej, ani później jak w końcówce roku.

p. Zofia Łacka – Skarbnik Powiatu

To kwota brutto. Bardzo dziękujemy, że Komisja się tym zajęła. Musimy patrzeć jako Powiat, bo nie jesteśmy sami, mamy jednostki organizacyjne. W programie naprawczym wartość planu na wynagrodzenia jest 30 milionów złotych. Powiedzmy, że ponad 50 % to



jest oświata, a nawet więcej. Powiedzmy, że 12 milionów przypada dla pozostałych jednostek. Z tego choćby 2 % to jest około 300.000 zł.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Ja miałem wyliczone już, że jest to kwota ponad 400.000 zł. Chcę też państwu powiedzieć, że od momentu, od którego podwyżki płac ustali zastępca pani Skarbnik policzyła mi tylko o wzrost minimalnej płacy, gdyby zastosować, że jest wzrost minimalnej płacy w przyszłym roku o 80 zł i każdemu pracownikowi dodajemy o ten wzrost to proszę mi wierzyć, że od tego momentu, a to jest rok 2009 na dzisiaj co miesiąc dla każdego pracownika to jest kwota rzędu 800 zł. O tą kwotę pensja byłaby co miesiąc wyższa. Nas czeka jeszcze jedna wizyta w tej kadencji z naszym nowo wykreowanym pomysłem na finanse Powiatu i możliwości tego, żeby w końcu móc uzyskać pieniądze na inwestycje do Ministerstwa Finansów. Czym się to zakończy oczywiście państwa poinformujemy. Wiedząc jak Ministerstwo może zareagować, postaramy się przygotować lepiej niż dotychczas.

p. Zofia Łacka – Skarbnik Powiatu

Wystosowane było pismo w 2016 roku, wtedy kiedy mieliśmy oszczędności na wynagrodzeniach, bo wielu pracowników było na zasiłkach chorobowych, na zwolnieniach lekarskich. Była odpowiedź, że jeżeli chodzi o podwyżki to nie ma możliwości. Nie odpowiedziano nam na piśmie tylko telefonicznie. Jeżeli chodzi o wypłatę oszczędności to możemy te środki zagospodarować i tu Ministerstwo nie miało żadnych uwag. Tylko typowy angaż, podwyżka absolutnie nie wchodziła w grę, bo jest to jeden z punktów naszego programu naprawczego. Tak naprawdę ta podwyżka została zastąpiona tą nagrodą.

p. Andrzej Urbański – radny

Chciałbym tylko zapytać, czy był pomysł na to, aby poprosić o obniżenie tego wymaganego wkładu własnego przy promesach.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Oczywiście nie ma na to zgody. Państwo i rząd Polski daje na to 80 % środków. Jeżeli chodzi o inwestycje drogowe czy w infrastrukturze to najwyższy poziom dofinansowania. Z tym chcemy się zwrócić do Urzędu Marszałkowskiego i pana Marszałka celem uzyskania takiej pomocy, którą już wcześniej z Urzędu Marszałkowskiego otrzymaliśmy. Przypomnę, że była inwestycja na „napoleonce”, gdzie kilka samorządów mimo deklaracji nas zawiodło i w to miejsce były pieniądze od pana Marszałka. To była kwota 350.000 zł, która pozwoliła zrealizować i dokończyć tą inwestycję. To też były pieniądze na inwestycji w Gminie Gostycyn, gdzie Marszałek do pieniędzy od Wojewody na kierunku Karczewo – Przyrowa dołożył 100.000 zł. To były też inne dotacje, które od Marszałka otrzymaliśmy. Widzimy możliwość w tym, ale musi być na to decyzja i musi być zgoda. Tylko dwie inwestycje to 20 % udział przy otrzymaniu promesy będą zmuszały nas do poszukania 1.200.000 zł. A to nie wszystkie.

p. Zenon Poturalski – Wicestarosta Tucholski

Pozwolę sobie uzupełnić. Ten udział własny to jest jakiś problem, ale musimy sobie z tym radzić, bo to wynika z przepisów ogólnych. Gdyby taka decyzja padła to byłoby nam łatwiej. Natomiast mamy inny problem. Jest problem realizacji tych zadań, bo dotacja musi być wykorzystana w tym roku. Gmina Śliwice też taką otrzymała i musi ją wykorzystać

w tym roku. Staramy się o to, aby móc skorzystać z prostszych procedur przetargowych, żeby szybciej wyłonić wykonawcę. Artykuł 67 wskazuje np. Wojewoda, ale nasi radcy mają co do tego wątpliwości. Wystąpiliśmy do Urzędu Zamówień Publicznych, czy w tym momencie możemy skorzystać z tego artykułu, który pozwala nam ominąć procedury i wyłonić wykonawcę z wolnej ręki. Druga sprawa to jest znalezienie tego wykonawcy, bo jak państwo wiecie mamy w trakcie realizacji dwa zadania inwestycyjne finansowane ze środków kryzysowych, jeszcze dotyczące starych nawalnic i mamy wyłonionych wykonawców, którzy zmieścili się w cenie, ale teraz oni nam wejdą na budowę w listopadzie i kończyć będą w grudniu. Jeżeli się sprawdzi to co pani Wiceprzewodnicząca mówiła o zimie to powstaje drugi problem, który sygnalizujemy stronie rządowej, aby ta dotacja mogła być przesunięta. My wyłonimy wykonawcę, określimy termin, on nie zrobi i co wtedy.

p. Zofia Łacka – Skarbnik Powiatu

W sprawie realizacji tych inwestycji, przy sprawozdaniu półrocznym był informacja, jaki mamy stan tych wolnych środków, którymi dysponujemy. Tak naprawdę w tym roku uruchomiliśmy 2.180.000 zł. Nie były one zakładane przy programie naprawczym, ale do spięcia budżetu one były nam potrzebne, bo inaczej zadań nałożonych byśmy nie wykonali. W związku z tym, że posiadamy takowe wolne środki to mogliśmy je zaangażować. Na dzień dzisiejszy takich wolnych środków mamy 4.500.000 zł. Jeżeli do spięcia przyszłorocznego budżetu będzie nam potrzebne ponad 2 miliony to zostaje nam tylko 2,5 mln. Jeżeli uruchomimy 1.200.000 zł bo będziemy mieć dwie promesy to zostanie nam tylko taka rezerwa do bezpiecznego funkcjonowania i płynności finansowej, aby dokonywać wszystkich wydatków zgodnie z terminologią. Nie wiemy jakie przyjdą jeszcze dochody, nie wiemy jakie będą wysokości subwencji, ale zakładając jak wygląda to w tym roku i takowe wolne środki na koniec roku nie zostaną tak wysokie jak w zeszłym roku. Powiedzmy, że będą oscylowały w granicach 800.000 zł ale na pewno nie tak jak w zeszłym roku 2.200.000 zł, bo tych wszystkich zadań spowodowanych skutkami nawalnic mamy więcej i promesami, które otrzymał Zarząd w tym roku do realizacji. Przecież ostatnio przyjmowaliśmy dwie inwestycje.

**Ad. 26.**

W związku z wyczerpaniem porządku obrad, Przewodnicząca zamknęła obrady XXXVII sesji Rady Powiatu Tucholskiego.

Protokolowała:

Elżbieta Damasiewicz

Przewodnicząca  
R a d y P o w i a t u  
Małgorzata Oller